

Klasa: 022-03/13-01/83
Urbroj: 50301-05/20-13-8
Zagreb, 9. svibnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Vrdoljaka, ministra gospodarstva, Alena Leverića, zamjenika ministra gospodarstva, te mr. sc. Jelenu Zrinski Berger i Vedrana Kružića, pomoćnike ministra gospodarstva.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I
EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA**

PRIJEDLOG ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Važeći pravni okvir

Važeći pravni okvir kojim se uređuje istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u Republici Hrvatskoj čini Zakon o rudarstvu (Narodne novine, br. 75/2009 i 49/2011).

Zakon o rudarstvu je na snazi od 29. srpnja 2009. godine, dok je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu na snazi od 29. travnja 2011. godine.

Opis postojećeg stanja u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

Donošenje Zakona predlaže se u svrhu uređivanja gospodarenja ugljikovodicima, odnosno istraživanja i eksploatacije istih. Predmetni Zakon predstavlja novinu u hrvatskom zakonodavstvu jer je navedena tematika trenutno obuhvaćena još uvijek važećim Zakonom o rudarstvu koji uređuje istraživanje i eksploataciju svih vrsta mineralnih sirovina uključivši i ugljikovodike.

Promjena gospodarskog okruženja i sve veći interes inozemnih investitora kojima je u svrhu ulaganja potrebno omogućiti viši stupanj pravne sigurnosti i fleksibilnosti u realizaciji poslovnih interesa, ukazali su na potrebu reguliranja ove specifične problematike na način koji je definiran i prihvaćen u svjetskoj praksi.

Prilikom izrade Zakona uzeta je obzir dugogodišnja svjetska praksa prihvaćena u mnogobrojnim zemljama koje uspjeh svog gospodarstva zasnivaju na eksploataciji ugljikovodika, odnosno su uzete u obzir sve kognitivne norme hrvatskog zakonodavstva te Direktive Europske unije koje pokrivaju predmetno gospodarsko područje.

Odredbe Zakona odnose se na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika koji se nalaze u zemlji ili u podzemlju unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno u podzemlju epikontinentalnog pojasa Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava.

Temeljem važećeg Zakona o rudarstvu koji, kako je to uvodno rečeno, trenutno pokriva i područje istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, postupak odobrenja za istraživanje ugljikovodika kao i davanje koncesije za eksploataciju ugljikovodika obavlja se temeljem provedenih javnih natječaja.

Rudarski gospodarski subjekt koji je po provedenom javnom natječaju ishodio odobrenje za istraživanje, nakon provedbe svih potrebnih predradnji (istraživanja, izrade elaborata o rezervama, ishoda rješenja o potvrđivanju količine i kakvoće rezervi ugljikovodika, izrade Studije utjecaja rudarskog zahvata na okoliš, ishoda rješenja o prihvatljivosti rudarskog zahvata na okoliš, ishoda lokacijske dozvole za rudarski zahvat, izrade i provjere Rudarskog projekta eksploatacije ugljikovodika, rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar odobrenog eksploatacijskog polja), a u provedbi navedenih radnji utrošio je znatna financijska sredstva za dobivanje prava na eksploataciju, mora proći ponovni postupak javnog natječaja za davanje koncesije za eksploataciju, bez obzira što je proveo sve prethodno pobrojane predradnje.

Naime, sukladno važećim odredbama Zakona o rudarstvu nositelj odobrenja za istraživanje u mogućnosti je isto ishoditi samo na određeni vremenski period, istekom kojeg navedeno odobrenje prestaje važiti. Za naglasiti je da je i vremenski period važenja navedenog odobrenja značajno kraći u odnosu na uvaženju svjetsku praksu.

Nakon prestanka važenja odobrenja za istraživanje, utvrđivanja rezervi mineralnih sirovina, izrade i provjere rudarskog projekta eksploatacije i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, ovlaštenik istražnog prostora može steći pravo na eksploataciju jedino u okviru javnog natječaja za davanje koncesije za eksploataciju. Navedeno znači da nositelj odobrenja za istraživanje ne može automatski steći pravo na eksploataciju unatoč prethodno uložnim sredstvima u istraživanje, obzirom da se koncesija daje na temelju javnog natječaja. Prema trenutnoj situaciji, jedini rudarski gospodarski subjekt koji može ispuniti uvjete javnog natječaja za davanje koncesije za eksploataciju propisane Zakonom o rudarstvu, je ujedno jedini postojeći nositelj odobrenja za istraživanje i jedini koncesionar.

S obzirom na specifičnost postupaka istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, te na znatan interes investitora za takve projekte, ukazala se neizostavna potreba za izradu novoga, specijalističkog Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Odredbe Zakona odnose se na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika koji se nalaze u zemlji ili u podzemlju unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno u podzemlju epikontinentalnog pojasa Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava.

Prijedlogom Zakona uređuje se gospodarenje ugljikovodicima, istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, izdavanje dozvole i sklapanje ugovora za eksploataciju, naknada, inspekcijski nadzor, prekršajne odredbe i druga pitanja.

Značajne novine koje se ovim Zakonom uvode su sljedeće:

1. jedinstveni postupak za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora za eksploataciju,
2. uvode se:
 - ugovor o istraživanju i podjeli eksploataciji ugljikovodika,
 - ugovor o istraživanju i eksploataciji uz obvezu plaćanja naknade i poreza,
 - kombinacija dva navedena ugovora,
3. gore navedenim ugovorima jasno se definiraju obveze i prava investitora, odnosno Vlade Republike Hrvatske,

4. investitoru se omogućuje korištenje zemljišta za izvođenje rudarskih radova uz jednostavniji i učinkovitiji postupak rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, bilo na državnom zemljištu i/ili u vlasništvu fizičkih i/ili pravnih osoba,

5. propisala se jasna obveza investitora o pridržavanju svih važećih propisa koji se odnose na zaštitu prirode i okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine, te sanacije područja na kojem su se izvodili rudarski radovi,

6. investitoru će se prilikom potpisa ugovora definirati iznos bonusa i naknade,

7. vlasništvo nad cjelokupnom dokumentacijom i svim podacima vezanim za ugljikovodike pripada isključivo Republici Hrvatskoj,

8. s obzirom na karakter radova i posljedice koje bi mogle proizaći iz nepažnje prilikom izvođenja rudarskih radova, investitor je tijekom cjelokupnog trajanja ugovora, obavezan imati sva propisana osiguranja i dati police na uvid prije početka izvođenja rudarskih radova,

9. Zakonom je određeno formiranje:

- Agencije za ugljikovodike i nadležnost iste,

- nacionalnog trgovačkog društva čija bi osnova djelatnost bila istraživanje i eksploatacija energetskih mineralnih sirovina,

10. Zakonom se preuzima pravna stečevina Europske unije, odnosno Direktiva 94/22/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. godine o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika, (SL L 164, 30.6.1994.) i Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovoga dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009.).

Zaključno, donošenjem ovoga Zakona, izdavanjem dozvola i sklapanjem odgovarajućih ugovora kojima bi se definirala prava i obveze investitora, osigurala bi se pravna sigurnost investitorima koji bi bili spremni u takve projekte uložiti znatna financijska sredstva, a istovremeno bi Republika Hrvatska imala priliku bez većih ulaganja doći do za gospodarstvo, važnih energetskih resursa.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provođenje ovoga Zakona iznose 400.000,00 kuna i osigurana su u projekciji državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu u programu 3204 Razvoj energetskog sustava i gospodarenja mineralnim sirovinama u okviru aktivnosti A817042 Administracija i upravljanje u ukupnom iznosu 400.000,00 kuna. Tijekom 2014. godine planiraju se navedena sredstva utrošiti na osnivanje Agencije za ugljikovodike. Agencija za ugljikovodike nakon osnivanja neće biti na Državnom proračunu Republike Hrvatske već će se financirati iz vlastitih prihoda.

PRIJEDLOG ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

- (1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika koji se nalaze u zemlji ili u podzemlju unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno u podzemlju epikontinentalnog pojasa Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava.
- (2) Ovim Zakonom uređuje se gospodarenje ugljikovodicima, istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, izdavanje dozvole za istraživanje i sklapanje ugovora za eksploataciju, naknada, inspekcijski nadzor, prekršajne odredbe i druga pitanja.

Primjena propisa

Članak 2.

- (1) Kada se prema odredbama ovoga Zakona daje dozvola za istraživanje i sklapanje ugovora, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.
- (2) Na pitanja utvrđivanja rezervi ugljikovodika, utvrđivanja eksploatacijskog polja, registra istražnih prostora i/ili eksploatacijskih polja, izrade i provjere rudarskih projekata, građenja i uporabe rudarskih objekata i postrojenja, izrade rudarskih planova i izvođenja rudarskih mjerenja, sanacije prostora, naknade štete, mjera sigurnosti i zaštite, stručne spreme za obavljanje određenih poslova u rudarstvu i drugih pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o rudarstvu i propisa koji su doneseni na temelju Zakona o rudarstvu.
- (3) U slučaju da su drugi propisi Republike Hrvatske koji se odnose na predmet ovoga Zakona u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primijenit će se ovaj Zakon.
- (4) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, a koja se odnose na predmet ovoga Zakona i/ili su u svezi s istim, primijenit će se odredbe onoga propisa koji uređuje takva pitanja.

Članak 3.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 94/22/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. godine o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika, (SL L 164, 30.6.1994.),

- Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovodika dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009.).

*Definicije pojmova***Članak 4.**

Pojedini pojmovi u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:

1) *Agencija za ugljikovodike* znači pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom i drugim propisima vezanim uz primjenu ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: Agencija),

2) *Datum stupanja ugovora na snagu* znači datum kad je i zadnja ugovorna strana potpisala ugovor sukladno ovome Zakonu,

3) *Dozvola* znači dozvolu za istraživanje radi sklapanja ugovora koja je, temeljem javnog nadmetanja, dodijeljena jednom ili više investitora koji su ispunili unaprijed propisane uvjete za dodjelu dozvole, te temeljem koje isti imaju pravo na izravno sklapanje ugovora pod uvjetima izričito propisanim ovim Zakonom (u daljnjem tekstu: dozvola),

4) *Eksploatacija ugljikovodika* znači pridobivanje ugljikovodika iz ležišta i oplemenjivanje ugljikovodika, transport ugljikovodika cjevovodima, kada je u tehnološkoj svezi s odobrenim eksploatacijskim poljima, skladištenje ugljikovodika i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama. Eksploatacija ugljikovodika dozvoljena je samo unutar utvrđenog eksploatacijskog polja ugljikovodika i u granicama provjerenog rudarskog projekta,

5) *Eksploatacijsko polje ugljikovodika* znači spojnicama koordinata vršnih točaka omeđen dio prostora na kopnu i/ili moru i dubinski ograničen sukladno utvrđenim granicama ležišta ugljikovodika i lokacijskim uvjetima iz izvršne lokacijske dozvole ishodne od tijela nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: Eksploatacijsko polje),

6) *Geološka struktura* znači litostratigrafsku jedinicu unutar koje je moguće utvrditi i kartirati različite slojeve stijena,

7) *Hidraulička jedinica* znači hidraulički povezan porni prostor u kojem je tlačna komunikacija tehnički mjerljiva i koji je omeđen barijerama toka, kao što su rasjedi, podzemna ležišta soli, litološke granice, ili isklinjavanje ili izbijanje formacije na površinu,

8) *Investitor* znači jednog ili više gospodarskih subjekata koji je/su, sukladno ovome Zakonu, dobili dozvolu i koji je/su sklopili ugovor sukladno ovome Zakonu, pod uvjetima izričito propisanim ovim Zakonom. Za potrebe trajnog zbrinjavanja plinova znači fizička ili pravna, privatna ili javna osoba koja eksploatira podzemno skladište ili ga kontrolira ili kojoj je u skladu s nacionalnim zakonodavstvom povjerena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju podzemnog skladišta,

9) *Istjecanje* znači svako oslobađanje CO₂ iz kompleksa podzemnog skladišta,

10) *Istraživanje ugljikovodika* znači sve istražne i ocjenke radove i djelatnosti koji su definirani kao takvi u odobrenom programu rada, kojima je svrha utvrditi postojanje, položaj i oblik ležišta ugljikovodika, njihovu količinu i kakvoću, te uvjete eksploatacije, radovi i ispitivanja kojima je svrha utvrditi mogućnost skladištenja ugljikovodika i trajnog zbrinjavanja plinova u geološkim strukturama, te uvjete eksploatacije, uključujući, ali ne isključivo:

- geofizička i druga geološka snimanja, interpretaciju tako prikupljenih podataka i njihovu studijsku obradu,

- bušenje, produbljivanje, skretanje, opremanje, ispitivanje, privremeno napuštanje ili likvidaciju istražnih bušotina,

- kupovina ili nabava onih roba, usluga, materijala i opreme koji su potrebni za gore spomenute radove,

Istraživanje ugljikovodika dozvoljeno je samo unutar odobrenog istražnog prostora,

11) *Istražni prostor ugljikovodika* znači spojnicama koordinata vršnih točaka omeđen i dubinski ograničen dio prostora na kopnu i/ili moru, koji je nakon provedenog javnog nadmetanja dozvolom određen za istraživanje ugljikovodika (u daljnjem tekstu: Istražni prostor),

12) *Istražni troškovi* znače sve priznate troškove koje će investitor snositi u okviru izvođenja istražnih radova po dozvoli,

13) *Komercijalno otkriće* znači svako otkriće ili niz otkrića pridobivih rezervi ugljikovodika utvrđenih elaboratom o rezervama, koja na temelju ovoga Zakona opravdavaju eksploataciju otkrivenih rezervi ugljikovodika,

14) *Koncesija* znači pravo na razradu i eksploataciju koja se, temeljem ovoga Zakona, dodjeljuje jednom ili više investitora kojima je prethodno izdana dozvola za izvođenje istražnih radova, a nakon što su ispunjeni svi uvjeti potrebni za proglašenje otkrića komercijalnim u okviru ugovora,

15) *Korektivne mjere* znače mjere koje se poduzimaju za ispravljanje većih nepravilnosti ili za zatvaranje mjesta na kojem dolazi do istjecanja kako bi se spriječilo ili zaustavilo istjecanje CO₂ iz kompleksa podzemnog skladišta,

16) *Ležište* znači bilo koje sedimentne, magmatske ili metamorfne propusne stijene koje sadrže prirodnu akumulaciju ugljikovodika, ograničene su izolatorskim stijenama te okolnim akviferom i predstavljaju jedinstveni hidrodinamički sustav,

17) *Lokalni cjevovod* znači cjevovod (naftovod ili plinovod) koji spaja mjernu točku i točku ulaska ugljikovodika u magistralni cjevovod,

18) *Magistralni cjevovod* znači glavni državni cjevovod kojem će investitor imati pristup sukladno ovome Zakonu i ugovoru,

19) *Ministarstvo* znači ministarstvo nadležno za rudarstvo,

20) *Nacionalno trgovačko društvo* znači trgovačko društvo formirano od Vlade Republike Hrvatske za istraživanje i eksploataciju energetske mineralnih sirovina, a koje je u 100% vlasništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: nacionalno trgovačko društvo),

21) *Nadležna državna tijela* znače Vladu Republike Hrvatske, Ministarstva, Agenciju, Državni inspektorat, ili bilo koje drugo tijelo i/ili instituciju Republike Hrvatske nadležne za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i radnje povezane s istim,

22) *Naknada* znači naknadu koju investitor, sukladno ovom Zakonu i detaljima definiranim u ugovoru plaća za korištenje pridobivenih ugljikovodika, a visinu naknade utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva,

23) *Oblak CO₂* znači volumen CO₂ raspršen u geološkoj strukturi,

24) *Povezano društvo* znači pravnu osobu koja izravno ili posredno kontrolira jednu (ili je pod kontrolom) jedne od strana u ugovoru ili neku drugu pravnu osobu koja izravno ili posredno kontrolira neku drugu pravnu osobu, koja izravno ili posredno kontrolira jednu (ili je pod kontrolom) jedne od stranaka u ugovoru, a podrazumijeva se da će kontrola značiti da jedna pravna osoba posjeduje više od pedeset posto (50%) a) dionica s pravom glasa, ukoliko druga pravna osoba

izdaje dionice ili b) prava kontrole ili učešća ukoliko druga pravna osoba nema više od 20% glasova,

25) *Podzemno skladište* znači prostor određenog volumena unutar geološke strukture koji se koristi za skladištenje ugljikovodika i trajno zbrinjavanje plinova i pripadajuća postrojenja na površini kao i postrojenja za utiskivanje,

26) *Razdoblje nakon zatvaranja* znači razdoblje nakon završetka trajnog zbrinjavanja plinova i zatvaranja podzemnog skladišta, uključujući razdoblje nakon prijenosa odgovornosti na nadležno tijelo,

27) *Rudarski gospodarski subjekt* znači jednu ili više pravnih osoba sa sjedištem ili podružnicom u Republici Hrvatskoj, registriranu kod nadležnog tijela za obavljanje istraživanja i eksploatacije ugljikovodika kao i pravna osoba sa sjedištem u državama članicama Europske unije, registrirana za obavljanje istraživanje i eksploatacije ugljikovodika kod nadležnog tijela države članice Europske unije. Za potrebe trajnog zbrinjavanja plinova znači fizička ili pravna, privatna ili javna osoba koja eksploatira podzemno skladište ili ga kontrolira ili kojoj je u skladu s nacionalnim zakonodavstvom povjerena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju podzemnog skladišta,

28) *Rudarski objekti i postrojenja* znači svi objekti, postrojenja, oprema, alati, uređaji i instalacije koji se koriste kod izvođenja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika,

29) *Rudarski radovi* znače sve rudarske radove koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika prema dozvoli i ugovoru,

30) *Skladišni kompleks* znači podzemno skladište i okolnu geološku domenu koji mogu imati utjecaja na sveukupni integritet i sigurnost trajnog zbrinjavanja plinova, odnosno sekundarne formacije za zadržavanje,

31) *Stupac vode* znači vertikalnu neprekinutu masu vode od površine do sedimenta na dnu vodnog resursa,

32) *Ugljikovodici* znače naftu, prirodni plin i plinski kondenzat, pridobiven u istražnom prostoru i/ili na eksploatacijskom polju u okviru dozvole i ugovora,

33) *Ugovor* znači ugovor koji se sklapa između Vlade Republike Hrvatske i investitora nakon izdavanja dozvole, sukladno odredbama ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: ugovor),

34) *Ugovorne strane* znače s jedne strane Vlada Republike Hrvatske te s druge strane investitor sukladno udjelu svake od njih u ugovoru,

35) *Tok CO₂* znači tok tvari koji rezultira iz postupaka hvatanja CO₂,

36) *Trajno zbrinjavanje plinova* znači utiskivanje praćeno trajnim zbrinjavanjem tokova CO₂ u podzemne geološke strukture,

37) *Troškovi rudarskih radova* znači sve priznate troškove i izdatke koje investitor bude imao vezano uz rudarske radove prema ugovoru,

38) *Veća nepravilnost* znači svaku nepravilnost prilikom operacija utiskivanja ili trajnog zbrinjavanja ili u uvjetima samog kompleksa podzemnog skladišta koja podrazumijeva rizik istjecanja ili rizik za prirodu i okoliš ili zdravlje ljudi,

39) *Zatvaranje podzemnog skladišta* znači konačni prestanak utiskivanja CO₂ u to podzemno skladište,

40) *Značajan rizik* znači kombinaciju vjerojatnosti nastanka štete i veličine štete u dotičnom podzemnom skladištu koju nije moguće zanemariti, a da se ne dovedu u pitanje ciljevi ovoga Zakona.

Vlasništvo nad rezervama ugljikovodika

Članak 5.

- (1) Rezerve ugljikovodika u ležištima koja se nalaze unutar područja kopna, mora i/ili podzemlja nad i u kojima Republika Hrvatska ima suverenitet, jurisdikciju i/ili suverena prava, isključivo su vlasništvo Republike Hrvatske.
- (2) Pravo vlasništva i druga stvarna prava trećih fizičkih i/ili pravnih osoba nad zemljištem ne podrazumijeva pravo vlasništva nad ugljikovodicima i pravo na izvođenje rudarskih radova.
- (3) Republika Hrvatska ima isključivo pravo na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika koje može prenijeti na treću pravnu osobu pod uvjetima propisanim ovime Zakonom.
- (4) Vlasništvo nad pridobivenim ugljikovodicima, odnosno podjela njihovih količina utvrđuje se ugovorom sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (5) Ministarstvo će pratiti stanje rezervi ugljikovodika i raspolagati istima u okviru svojih nadležnosti.
- (6) Ugljikovodici uskladišteni u podzemnim skladištima smatraju se da su pridobiveni, a njima raspolažu svakodobni nositelji prava raspolaganja.
- (7) Ne smatraju se pridobivenim ugljikovodici koji se vraćaju u podzemno skladište u industrijske svrhe kao na primjer u svrhu testiranja, podzemnog održavanja i u drugim sličnim slučajevima.

Nadležnosti Ministarstva i Agencije

Članak 6.

- (1) Nadležnosti Ministarstva su:
 - a) priprema i organizacija prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske,
 - b) provođenje jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,
 - c) priprema propisa u svezi istraživanja i eksploatacije ugljikovodika,
 - d) poslovi i obveze iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Nadležnosti Agencije su:
 - a) sudjelovanje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske,
 - b) davanje prijedloga Ministarstvu za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,
 - c) sudjelovanje u provođenju jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,

d) utvrđivanje troškova za istraživanje ugljikovodika i ishođenje tehničke dokumentacije na eksploatacijskom polju,

e) osiguravanje uvjeta za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,

f) praćenje trendova i međunarodnih standarda u istraživanju i eksploataciji te osiguravanje njihove primjene,

g) sudjelovanje u izradi izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,

h) sudjelovanje u kontroli troškova po ugovora u svrhu povrata troškova,

i) suradnja i pružanje pomoći investitoru te koordinacija između investitora i nadležnih državnih tijela pri dobivanju drugih dozvola potrebnih za izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,

j) suradnja i pružanje pomoći investitoru u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,

k) podnosi izvještaj Europskoj komisiji o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti traženja provođenja aktivnosti istraživanja i/ili eksploatacije ugljikovodika u trećim zemljama na koje im bude ukazano uz poštivanje poslovne tajne,

(3) U provođenju nadzora nad aktivnostima izvođenja rudarskih radova sukladno izdanoj dozvoli, sklopljenom ugovoru, odredbama ovoga Zakona i odredbama drugih posebnih propisa, Agencija surađuje s nadležnim državnim tijelima u okviru njihove nadležnosti.

(4) Agencija je ovlaštena u svako doba za vrijeme trajanja dozvole, sklopljenog ugovora, zatražiti bilo koje podatke i/ili informacije od investitora vezane za ispunjenje obveza u skladu s uvjetima izdane dozvole i odredbama sklopljenog ugovora, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih posebnih propisa, a investitor je iste dužan dostaviti Ministarstvu.

Pravna zaštita

Članak 7.

(1) Odluke koje Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo donose sukladno ovom Zakonu izvršne su. Protiv odluka koje Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo donose sukladno ovome Zakonu žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pri nadležnom sudu.

(2) U slučaju povrede odredbi ovoga Zakona i/ili bilo kojeg drugog propisa Republike Hrvatske, te u slučaju ne postupanja sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva, odnosno nepridržavanja uvjeta iz izdane dozvole i odredbi sklopljenog ugovora, Ministarstvo će investitora pismeno upozoriti.

(3) U obavijesti iz stavka 2. ovoga članka navest će se povrede počinjene od strane investitora i rok za njihovo otklanjanje.

(4) U slučaju da investitor ne otkloni povrede na koje je upozoren u roku iz stavka 3. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva, ima pravo ukinuti dozvolu te raskinuti ugovor.

Zapreke za ostvarenje prava

Članak 8.

(1) Pravo na sudjelovanje u javnom nadmetanju imaju rudarski gospodarski subjekti određeni ovim Zakonom.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ne može ostvariti rudarski gospodarski subjekti:

1. koji ima nepodmirena dugovanja s osnova javnih davanja, s osnova neplaćenih naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, s osnova neplaćenih naknada za korištenje šume i/ili šumskog zemljišta, odnosno poljoprivrednog zemljišta u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina ili s osnova nezakonitog istraživanja i/ili eksploatacije mineralnih sirovina, te neispunjene obveze u sanaciji i zaštiti prirode i okoliša,

2. kojem je osnivač ili suosnivač fizička osoba ili pravna osoba koja ima nepodmirena dugovanja s osnova navedenih u točki 1. ovoga stavka.

(3) Prava iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti rudarski gospodarski subjekt koji nema zapreke iz stavka 2. ovoga članka, a isto se dokazuje:

1. potvrdom Porezne uprave o nepostojanju duga kojom se dokazuje da rudarski gospodarski subjekt nema nepodmirena dugovanja s osnova javnih davanja u Republici Hrvatskoj,

2. potvrdom Državnog inspektorata da fizička osoba ili pravna osoba nije zatečena u nezakonitom istraživanju i/ili eksploataciji mineralnih sirovina. U slučaju da je fizička osoba ili pravna osoba nezakonito istraživala i/ili eksploatirala mineralne sirovine dužna je priložiti valjani dokaz da je Republici Hrvatskoj nadoknadila štetu. Pod valjanim dokazom podrazumijeva se i sklopljena nagodba pod uvjetom da je osoba ispunila svoje dospelje obveze iz nagodbe,

3. potvrdom ministarstva nadležnog za rudarstvo i ministarstva nadležnog za financije, kojom se dokazuje da rudarski gospodarski subjekt nema nepodmirena dugovanja s osnova naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj,

4. potvrdom tijela nadležnog za upravljanje državnom imovinom kao pravne osobe s javnim ovlastima da rudarski gospodarski subjekt nema nepodmirena dugovanja s osnova korištenja šume i/ili šumskog zemljišta, odnosno poljoprivrednog zemljišta u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj,

5. potvrdom ministarstva nadležnog za zaštitu prirode i okoliša da rudarski gospodarski subjekt nema neispunjenih obveza u sanaciji i zaštiti prirode i okoliša.

(4) Prava iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti i rudarski gospodarski subjekt sa sjedištem u državama članicama Europske unije, registriran za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina kod nadležnog tijela države članice Europske unije koji ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, odnosno da nema zapreka za ostvarivanje prava, smatraju se odgovarajuće potvrde iz stavka 2. ovoga članka koje su izdala nadležna tijela u državi članici Europske unije u kojoj je sjedište rudarskog gospodarskog subjekta.

Prijenos i učinci prijenosa prava i obveza iz dozvole i ugovora

Članak 9.

(1) Investitor može u cijelosti ili djelomično prenijeti prava i obveze iz dozvole i ugovora jedino uz uvjet da je Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, na takav prijenos dala izričitu prethodnu pisanu suglasnost.

- (2) Investitor nije obavezan tražiti od Vlade Republike Hrvatske prethodnu pisanu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka ukoliko se prijenos prava i obveza iz dozvole i ugovora vrši na povezano društvo.
- (3) U slučaju prijenosa iz stavka 2. ovoga članka investitor ostaje solidarno odgovoran za sva prava i obveze iz dozvole i ugovora zajedno s povezanim društvom.
- (4) Investitor može zatražiti prethodnu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka jedino u odnosu na subjekt koji ispunjava sve uvjete za dodjelu dozvole i ugovora sukladno ovom Zakonu.
- (5) Vlada Republike Hrvatske će investitoru dati prethodnu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka osim u slučaju kada postoje opravdani razlozi za uskraćivanje davanja prethodne suglasnosti.
- (6) Ministarstvo će o zahtjevu investitora za davanje prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka odlučiti u roku 30 dana od zaprimanja takvog zahtjeva.
- (7) Troškove nastale u vezi prijenosa prava i obveza iz dozvole i ugovora snosit će u cijelosti investitor.
- (8) Investitor je o namjeri prijenosa prava i obveza iz dozvole i ugovora obavezan bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo, a Vlada Republike Hrvatske putem nacionalnog trgovačkog društva ima pravo prvenstva stjecanja udjela u pravima i obvezama iz dozvole i ugovora.
- (9) Osim Vlade Republike Hrvatske pravo iz stavka 8. ovoga članka ima i subjekt kojeg Vlada Republike Hrvatske predloži, a koji ispunjava sve uvjete za dodjelu dozvole i ugovora sukladno ovom Zakonu.
- (10) U slučaju da Vlada Republike Hrvatske ili subjekt iz stavka 9. ovoga članka odluči steći udio u pravima i obvezama iz dozvole i ugovora temeljem prijenosa prava i obveza iz takvog ugovora, visina udjela koji se stječe ne može biti manji od 10%.
- (11) U slučaju da investitor ne postupi sukladno stavku 8. ovoga članka smatrat će se da postoji opravdan razlog za uskraćivanje davanja prethodne suglasnosti na prijenos prava i obveza iz dozvole i ugovora od strane Vlade Republike Hrvatske.
- (12) Prijenos prava i obveza iz dozvole i ugovora učinjen suprotno odredbama ovoga Zakona ništetan je.
- (13) Izdavanjem dozvole prema ovome Zakonu ne smatra se:
- a) izdavanje dozvole isključivo na temelju promjene imena ili vlasništva pravnog subjekta koji je nositelj postojećeg odobrenja, promjene u sastavu takvog pravnog subjekta ili prijenosa dozvole,
 - b) izdavanje dozvole investitoru koji ima drugi oblik dozvole gdje posjedovanje takvog drugog oblika dozvole uključuje pravo na izdavanje prvonavedene dozvole,
 - c) odluka nadležnih državnih tijela donesena unutar okvira dozvole koja se odnosi na dobivanje, prekid, produženje ili prestanak aktivnosti ili produženje same dozvole.

II. DOZVOLA I KONCESIJA ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJIKOVODIKA

Jedinstveni postupak za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

Članak 10.

- (1) Za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika potrebna je dozvola i ugovor za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra prema ovome Zakona.
- (2) Izdavanje dozvole i sklapanje ugovora provodi se na temelju samo jednog javnog nadmetanja u jedinstvenom postupku.
- (3) Rudarski radovi mogu se izvoditi isključivo temeljem izdane dozvole i koncesije koja čini sastavni dio izdane dozvole u slučaju ispunjenja uvjeta predviđenih ovim Zakonom za dodjelu iste, a sve sukladno uvjetima definiranim ugovorom.
- (4) Izvođenje rudarskih radova dozvoljeno je isključivo unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja.
- (5) Postupak provođenja javnog nadmetanja za izdavanje dozvole uredit će Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom, a u skladu s provedbenim propisima koje donosi Ministarstvo.
- (6) Investitoru kojem je na temelju odredbi ovoga Zakona izdana dozvola bit će u slučaju proglašenja komercijalnog otkrića i uz uvjet da uredno izvršava sve obveze iz ugovora, a što će Vlada Republike Hrvatske utvrditi odlukom o ispunjenju uvjeta, bez provođenja bilo kakvih daljnjih postupaka, temeljem dodatka ugovora dodijeljena koncesija.
- (7) Koncesija iz stavka 6. ovoga članka čini neodvojiv sastavni dio dozvole pod uvjetom da se nakon završetka istražnih radova potvrde rezerve ugljikovodika ili potvrdi građa, oblik, veličina i obujam geoloških struktura pogodnih za skladištenje ugljikovodika i trajno zbrinjavanje plinova, utvrdi eksploatacijsko polje sukladno lokacijskoj dozvoli, izradi i provjeri rudarski projekt eksploatacije, te da investitor ispunjava i druge ovim Zakonom propisane uvjete.

Postupak za izdavanje dozvole

Članak 11.

- (1) Vlada Republike Hrvatske raspisuje javno nadmetanje za izdavanje dozvole u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Odluku o provođenju javnog nadmetanja za izdavanje dozvole donosi Vlada Republike Hrvatske ako ocijeni da postoji potreba za utvrđivanjem pojedinačnih rezervi ugljikovodika na nekom prostoru i utvrđivanjem njihove gospodarske iskoristivosti ili na prijedlog Ministarstva.
- (3) Prije raspisivanja javnog nadmetanja Ministarstvo može u suradnji s Agencijom organizirati prezentacije u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.
- (4) Obavijest o javnom nadmetanju mora sadržavati informacije o dozvoli, geografskom području ili područjima za koje se izdaje dozvola te prijedlog roka za izdavanje dozvole.
- (5) Izdavanjem dozvole ne smatra se:
 - a) izdavanje dozvole isključivo na temelju promjene imena ili vlasništva investitora koji je nositelj postojećeg odobrenja, promjene u sastavu takvog investitora ili prijenosa dozvole,

b) izdavanje dozvole investitoru koji ima drugi oblik dozvole gdje posjedovanje takvog drugog oblika dozvole uključuje pravo na izdavanje prvonavedene dozvole,

c) odluka nadležnih državnih tijela donesena unutar okvira dozvole koja se odnosi na dobivanje, prekid, produženje ili prestanak aktivnosti ili produženje samog odobrenja.

Prethodne radnje

Članak 12.

(1) Ministarstvo će, najmanje 30 dana prije raspisivanja javnog nadmetanja zatražiti posebne uvjete, ograničenja i suglasnosti na granice predloženog istražnog prostora od nadležnih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi predloženi istražni prostor, te pravnih osoba s javnim ovlastima.

(2) Ako se tijela i/ili osobe iz stavka 1. ovoga članka ne očituju u roku od 30 dana, smatra se da su tijela i/ili osobe suglasne s granicama predloženog istražnog prostora, te da nemaju posebnih uvjeta i ograničenja.

(3) Za provođenje javnog nadmetanja Vlada Republike Hrvatske osniva Stručno povjerenstvo za provođenje javnog nadmetanja sukladno odredbama ovoga Zakona.

Stručno povjerenstvo za provođenje javnog nadmetanja

Članak 13.

(1) Ministar nadležan za rudarstvo iz redova Ministarstva imenuje predsjednika i tajnika Stručnog povjerenstva.

(2) Pored članova iz stavka 1. ovoga članka, članove Stručnog povjerenstva čine i predstavnici iz redova:

- Agencije,
- ministarstva nadležnog za financije,
- ministarstva nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu,
- ministarstva nadležnog za graditeljstvo i prostorno uređenje,
- ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i prirode,
- tijela nadležnog za praćenja poslovanja energetskog sektora i investicija.

(3) Pored članova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u Stručno povjerenstvo mogu biti imenovani i predstavnici drugih Nadležnih državnih tijela, znanstvenih i obrazovnih ustanova.

Pripremne radnje za raspisivanja javnog nadmetanja

Članak 14.

(1) Pripremne radnje za raspisivanje javnog nadmetanja provodi Stručno povjerenstvo iz članka 13. ovoga Zakona u skladu s odredbama ovoga Zakona, te ostalim propisima.

(2) Pripremnim radnjama smatrat će se sve aktivnosti koje prethode početku raspisivanja javnog nadmetanja iz stavka 1. ovoga članka, a naročito:

- sadržaj i uvjete javnog nadmetanja za izdavanje dozvole,

- izradu studije opravdanosti izdavanja dozvole,
 - procjenu vrijednosti dozvole,
 - izrada dokumentacije za nadmetanje,
 - određivanje vrste i visine jamstva za ozbiljnost ponude, odnosno izvršenje dozvole i ugovora,
 - određivanje visine novčane naknade za otkup dokumentacije za nadmetanje,
 - određivanje posebnih uvjeta i ograničenja za istraživanje ugljikovodika radi dodjele koncesije,
 - određivanje granica istražnog prostora,
 - određivanje vrste i sadržaja ugovora,
 - određivanje kriterija za odabir najpovoljnijeg ponuditelja.
- (3) Ministarstvo može svojim aktom odrediti poduzimanje i drugih prethodnih radnji za izdavanje dozvole.

Postupak izdavanja dozvole

Članak 15.

- (1) Postupak izdavanja dozvole započinje donošenjem odluke o provođenju postupka izdavanja dozvole od strane Vlade Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Javno nadmetanje za dodjelu dozvole objavljuje se najmanje 90 dana prije isteka roka za podnošenje ponuda u sredstvima javnog priopćavanja i na službenim internet stranicama Ministarstva.
- (3) Ministarstvo objavljuje u Službenom listu Europske unije javno nadmetanje za dodjelu dozvole najmanje 90 dana prije isteka roka za podnošenje ponuda.
- (4) Sadržaji i uvjeti javnog nadmetanja za izdavanje dozvole, kao i kriterije za odabir najpovoljnijeg ponuditelja javnog nadmetanja odredit će Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Stručnog povjerenstva posebnom odlukom prije donošenja odluke o objavi javnog nadmetanja.
- (5) Kriteriji za odabir najpovoljnijeg ponuditelja javnog nadmetanja iz stavka 4. ovoga članka moraju se temeljiti na tehničkoj, financijskoj i stručnoj sposobnosti sudionika javnog nadmetanja, kao i kvaliteti ponude.

Način dostave, rokovi za dostavu ponuda i donošenje odluke

Članak 16.

- (1) Ponude se dostavljaju u pisanom obliku u zatvorenoj omotnici na adresu Ministarstva uz potvrdu primitka.
- (2) Ponuda dostavljena u roku predviđenom u natječajnoj dokumentaciji obvezujuća je za ponuditelja do donošenja odluke.
- (3) Dostavljena ponuda ne može se mijenjati i nadopunjavati.
- (4) Rok za dostavu ponuda iznosi najviše 90 dana od dana objave javnog nadmetanja.

(5) Vlada Republike Hrvatske je obvezna donijeti odluku u roku 45 dana od isteka roka za podnošenje ponude.

Sadržaj dozvole

Članak 17.

Sukladno provedenom postupku izdavanja dozvole u skladu s odredbama ovoga Zakona i po odabiru najpovoljnijeg ponuditelja Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o izdavanju dozvole koja sadrži:

- datum donošenja odluke,
- naziv ponuditelja,
- predmet dozvole s opisom svih radnji na koje se ovlaštenik dozvole ovlašćuje u izvođenju rudarskih radova,
- utvrđenje prava na izravnu dodjelu koncesije u slučaju proglašenja komercijalnog otkrića i pod uvjetom urednog ispunjenja obveza iz ugovora od strane investitora,
- detaljne izmjere istražnog prostora s geografskim koordinatama,
- rok trajanja dozvole s mogućim uvjetima njenog produljenja,
- vrsta ugovora i glavni uvjeti ugovora koji će biti sklopljen na temelju dodijeljene dozvole,
- obvezu ovlaštenika dozvole o usklađivanju sa svim postavljenim uvjetima u svezi zaštite prirode i okoliša kao i druge posebne uvjete kojima isti mora udovoljavati tijekom trajanja dozvole,
- potpis odgovorne osobe.

Prava koja se stječu temeljem dozvole

Članak 18.

- (1) Dozvolom stječe se pravo na istraživanje ugljikovodika i izravnu dodjelu koncesije u slučaju proglašenja komercijalnog otkrića i pod uvjetom da investitor uredno izvršava sve obveze iz ugovora.
- (2) U dozvoli mora biti izričito navedeno pravo na izravnu dodjelu koncesije i uvjeti ostvarivanja tog prava iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Temeljem izdane dozvole investitor će u skladu sa sadržajem izdane dozvole sklopiti s Vladom Republike Hrvatske ugovor, u roku ne duljem od 180 dana, kojim će se detaljno utvrditi sva prava i obveze ugovornih strana u pogledu izvođenja rudarskih radova i drugih prava i obveza iz izdane dozvole.
- (4) Odredbe ugovora iz stavka 3. ovoga članka ne smiju biti u suprotnosti sa sadržajem izdane dozvole.
- (5) Tijekom važenja izdane dozvole, koncesije i ugovora, investitor je dužan pridržavati se odredbi izdane dozvole, dodijeljene koncesije, sklopljenog ugovora, odluka Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva donesenih sukladno odredbama ovoga Zakonu, odredbi ovoga Zakona i njegovih provedbenih propisa, te drugih propisa Republike Hrvatske, kao i primjenjivati važeće međunarodne standarde za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

*Rok na koji se izdaje dozvola***Članak 19.**

- (1) Dozvola se izdaje na razdoblje od najdulje 30 godina i obuhvaća istražno razdoblje i razdoblje eksploatacije koje započinje izravnom dodjelom koncesije u slučaju ispunjenja uvjeta za dodjelu iste sukladno odredbi članka 10. stavka 6. ovoga Zakona.
- (2) Računanje početka roka trajanja dozvole i ugovora iz članka 18. stavka 3. ovoga Zakona počinje teći od dana stupanja ugovora na snagu.
- (3) Istražno razdoblje traje najdulje 5 godina, a na zahtjev investitora može se zbog opravdanih razloga produljiti najviše dva puta tijekom trajanja istražnog razdoblja i to na način da svako produljenje može trajati maksimalno 6 mjeseci.
- (4) U skladu s odredbom članka 21. stavka 4. ovoga Zakona istražno razdoblje automatski se produljuje za vrijeme trajanja postupaka i radnji iz članka 21. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.
- (5) Produljenje roka trajanja istražnog razdoblja iz stavka 3. i 4. ovoga članka ne utječe na ukupno trajanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Nakon isteka roka trajanja istražnog razdoblja i pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke iz ovoga Zakona za izravnu dodjelu koncesije započinje razdoblje eksploatacije koje traje do isteka vremenskog razdoblja predviđenog u dozvoli.
- (7) Razdoblje eksploatacije, odnosno trajanje izravno dodijeljene koncesije može biti na zahtjev investitora, produljeno od strane Vlade Republike Hrvatske, a u kojem slučaju se produljuje i rok iz stavka 1. ovoga članka.
- (8) Zahtjev investitora za produljenjem roka iz stavka 7. ovoga članka investitor je obvezan dostaviti Ministarstvu najmanje 1 godinu prije isteka trajanja dozvole.
- (9) Vlada Republike Hrvatske je dužna na pravovremeni zahtjev iz stavka 8. ovoga članka pisanim putem odgovoriti u roku od 3 mjeseca od dostave takvog zahtjeva time da Vlada Republike Hrvatske nije obvezna uvažiti takav zahtjev.

*Ukidanje i oduzimanje dozvole***Članak 20.**

- (1) Dozvola se ukida:
 1. protekom roka važenja dozvole, odnosno istekom produljenog roka trajanja dozvole,
 2. raskidom, odnosno prestankom važenja, iz bilo kojeg razloga, ugovora sklopljenog na temelju izdane dozvole,
 3. prestankom pravne osobe koja je ovlaštenik dozvole, osim u slučaju preoblikovanja ili univerzalnog pravnog sljedništva sukladno propisu kojim se uređuju trgovačka društva,
 4. oduzimanjem izdane dozvole.
- (2) Vlada Republike Hrvatske će ovlašteniku dozvole istu oduzeti u slijedećim slučajevima:
 1. ukoliko ne izvršava obveze iz dozvole i ugovora,
 2. ukoliko izvodi rudarske radove za koje istom dozvolom nije ovlašten, odnosno ukoliko iste ne izvodi na način određen dozvolom i ugovorom,

3. ukoliko izvodi rudarske radove u suprotnosti s mjerama zaštite na radu, sigurnosti ljudi i imovine i u suprotnosti s mjerama i obvezama u pogledu zaštite prirode i okoliša, odnosno na način da krši bilo koje odredbe pozitivnih propisa Republike Hrvatske, a isto je utvrđeno rješenjem Državnog inspektorata,

4. u slučaju nelikvidnosti i/ili stečaja investitora koji je ovlaštenik dozvole,

5. u drugim posebnim slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

(3) Ukidanjem i oduzimanjem izdane dozvole istovremeno prestaje važiti ugovor sklopljen temeljem iste.

(4) Dozvola odnosno prava i obveze iz iste prenose se na drugu pravnu osobu isključivo u slučaju prijenosa ugovora iz članka 9. ovoga Zakona i pod uvjetima propisanim istim člankom.

Korištenje zemljišta i podzemlja

Članak 21.

(1) U skladu s izdanom dozvolom, te u skladu s odredbama sklopljenog ugovora, tijelo nadležno za upravljanje državnom imovinom kao pravna osoba s javnim ovlastima će izdati investitoru ispravu kojom se ovlašćuje investitor na nesmetano korištenje zemljišta u okviru koordinata definiranih u dozvoli i ugovoru, ukoliko je zemljište koje predstavlja istražni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) Ukoliko zemljište iz stavka 1. ovoga članka nije u vlasništvu Republike Hrvatske, već je u vlasništvu trećih fizičkih i/ili pravnih osoba, investitor će nakon što prezentira planirane istražne radove u okviru radova definiranih u ugovoru, na odgovarajući način urediti odnose s vlasnicima zemljišta kako bi na takvom zemljištu mogao ostvarivati sva prava iz izdane dozvole i sklopljenog ugovora. U slučaju da investitor u roku od 90 dana nije uspio riješiti imovinsko-pravne odnose, o istom je dužan bez odgode izvijestiti Ministarstvo i Agenciju, te pokrenuti radnje za izvlaštenje zemljišnih čestica u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje izvlaštenje nekretnina.

(3) Agencija je dužna pružiti pomoć investitoru pri uređenju odnosa s vlasnicima/posjednicima zemljišnih čestica.

(4) U slučaju potrebe za izdavanjem posebnih prethodnih suglasnosti i/ili dozvola od strane nadležnih tijela Republike Hrvatske neophodnih za nesmetano korištenje zemljišta i/ili podzemlja unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno podzemlja epikontinentalnog pojasa Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava, od strane investitora u svrhu izvođenja rudarskih radova, investitor se obvezuje takve suglasnosti i/ili dozvole ishoditi nakon donošenja odluke o odabiru, a prije početka izvođenja rudarskih radova.

(5) Agencija će investitoru pružiti odgovarajuću pomoć u postupcima ishoda dokumenta i/ili isprava iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Rok trajanja istražnog razdoblja iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona ne teče do okončanja radnji i postupaka iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka.

(7) Investitor će snositi sve troškove nastale u postupcima iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka.

*Vrste ugovora i obvezni sadržaj ugovora***Članak 22.**

(1) Sukladno ovom Zakonu, a u svrhu izvođenja rudarskih radova na istraživanju i eksploataciji, investitor i Vlada Republike Hrvatske će sklopiti, jedan od slijedećih vrsta ugovora i time se izravno stječe koncesija:

- ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika,
- ugovor o istraživanju i eksploataciji uz obvezu plaćanja naknade i poreza.

(2) Ugovor će biti sklopljen između investitora i ovlaštenog predstavnika Vlade Republike Hrvatske, a u ime i za račun Republike Hrvatske.

(3) Ovisno o naravi rudarskih radova i ostalih okolnosti, moguća je i kombinacija vrsta ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nacrt pojedinog ugovora bit će sastavni dio natječajne dokumentacije.

(5) Neovisno o odabranoj vrsti ugovora koji će biti sklopljen između investitora i Vlade Republike Hrvatske, ugovor obvezno mora sadržavati slijedeće:

- trajanje istražnog razdoblja i razdoblja eksploatacije uključivo razradu, a sukladno rokovima trajanja propisanim ovim Zakonom,

- minimalnu količinu istražnih radova i minimalni iznos sredstava koja će biti utrošena za izvođenje tih radova, mogućnost njihove revizije kao i visinu obeštećenja za neispunjene preuzetih obveza,

- uvjete i pravila izrade i provjere završnog izvješća i/ili elaborata o rezervama,

- uvjete i način obračuna povrata troškova,

- način izračuna cijene ugljikovodika i ugljikovodika za povrat troškova,

- mjesto stjecanja prava vlasništva nad pridobivenim ugljikovodicima,

- definiranje vrsta bonusa, uvjeta plaćanja bonusa i ostalih naknada,

- pravni status, funkcije te obveze operativne kompanije,

- po zajedničkom utvrđenju postojanja komercijalnog otkrića investitor će podnijeti Ministarstvu na odobrenje prijedlog financiranja početka eksploatacije, tijekom eksploatacije, te ukupni program godišnje eksploatacije,

- obvezu napuštanja dijela istražnog prostora,

- uvjete i pravila za određivanje, razradu i financiranje uspostave eksploatacijskog polja, tijekom eksploatacije te ukupni i godišnji program eksploatacije,

- uvjete i pravila za izradu i provjeru rudarskog projekta eksploatacije,

- uvjete transporta ugljikovodika,

- pravo vlasništva i prijenos istoga nad imovinom nabavljenom i korištenom u tijeku izvršenja ugovora,

- pravo vlasništva nad geološkim informacijama dobivenim u tijeku izvršenja ugovora,

- vrstu i količinu industrijskog otpada i istjecanje otpadnih voda te uvjete za sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,
- obvezu očuvanja prirode i okoliša i mjere sigurnosti za očuvanje istog,
- pravila i uvjete korištenja javne infrastrukture,
- obvezu sanacije istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja nakon završetka rudarskih radova,
- način nadziranja izvršenja ugovora, odnosno prava i obveza koje proizlaze iz ugovora,
- uvjete napuštanja istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,
- obvezu osiguranja radova, opreme i ljudi sukladno odredbama ovoga Zakona, posebnih propisa Republike Hrvatske i međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika,
- obvezu odvajanja na poseban račun novčanog iznosa za sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,
- odredbe o višoj sili i postupanje u vezi s tim,
- odredbe o rješavanju sporova i mjerodavnom pravu za rješavanje istih,
- pravila za pripremu dokumenata potrebnih za istražne radove,
- pravila utvrđivanja količine ugljikovodika u ležištu, pravila procjene kvalitete i količine izvađenih rezervi, ostavljenih u istražnom prostoru i/ili na eksploatacijskom polju i/ili izgubljenih,
- računovodstvena pravila sukladno posebnim propisima Republike Hrvatske i međunarodnim standardima,
- uvjete likvidacije bušotine i površinske infrastrukture s razrađenim tehničkom i financijskim uvjetima,
- obvezu čuvanja tajnosti podataka o kojima Vlada Republike Hrvatske i investitor steknu saznanja prilikom izvođenja rudarskih radova tijekom trajanja dozvole i ugovora.

Trajanje i valjanost ugovora

Članak 23.

- (1) Ugovor stupa na snagu danom potpisa od strane ovlaštenih predstavnika ugovornih strana.
- (2) Nakon stupanja na snagu ugovora, Ministarstvo je obvezno isti u roku od 30 dana upisati u odgovarajuće registre ustrojene sukladno posebnim propisima.
- (3) Ugovor se mora sklopiti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana donošenja odluke o odabiru u postupku javnog nadmetanja za izdavanje dozvole.
- (4) Trajanje i valjanost ugovora bit će definirani u skladu s odredbama ovoga Zakona i uvjetima izdane dozvole.
- (5) Ugovor sukladno članku 19. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona može trajati najdulje 30 godina, uključujući ovim Zakonom dozvoljena produljenja, osim u slučaju događaja više sile kada se maksimalno trajanje ugovora može produljiti za vrijeme trajanja takvog događaja sukladno stavku 8. ovoga članka.

(6) Ugovor se sukladno odredbi stavka 5. ovoga članka i odredbi članka 19. stavka 6. ovoga Zakona može produljiti na zahtjev investitora, a u svrhu racionalne eksploatacije ugljikovodika i zaštite ležišta.

(7) Neispunjavanje uvjeta iz izdane dozvole i odredbi ugovora u slučaju trajanja okolnosti više sile neće se smatrati kršenjem uvjeta iz dozvole i odredbi ugovora.

(8) U slučaju prekida aktivnosti izvođenja rudarskih radova, odnosno zakašnjenja u izvođenju istih uzrokovanog okolnostima više sile, razdoblje nastalo djelovanjem više sile neće se uračunati u maksimalno ukupno trajanje ugovora i izdane dozvole sukladno odredbama ovoga Zakona, odnosno trajanje ugovora i dozvole produljit će se za onoliko vremena koliko je viša sila trajala.

Raskid ugovora

Članak 24.

(1) Vlada Republike Hrvatske i investitor mogu raskinuti ugovor na način i u skladu s odredbama ugovora.

(2) Raskid ugovora ne oslobađa ugovorne strane od obveza koje su postojale u trenutku donošenja odluke o raskidu ugovora.

(3) Ugovor se automatski raskida u slučaju oduzimanja dozvole sukladno ovom Zakonu.

(4) U slučaju prijevremenog raskida ugovora investitor će, osim u slučajevima koji su drugačije određeni u ugovoru, slobodno raspolagati svojom imovinom.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka Republika Hrvatska ima pravo prvenstva u preuzimanju imovine investitora. Detalji prenošenja vlasništva na takvoj imovini koja je bila u vlasništvu investitora za vrijeme trajanja ugovora i u vrijeme njegova raskida, bit će utvrđeni u ugovoru.

(6) U slučaju raskida ugovora, investitor će samostalno i o svom trošku, vratiti područje izvođenja rudarskih radova u prvotno stanje, a sve u skladu s posebnim propisima koji se odnose na zaštitu prirode i okoliša, sigurnost ljudi i imovine, zaštitu zdravlja ljudi i drugim primjenjivim posebnim propisima, te međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Vlasništvo nad imovinom potrebnom za izvođenje rudarskih radova

Članak 25.

(1) Pokretna i nepokretna imovina koja je nabavljena u svrhu izvođenja rudarskih radova, a koja se može razdvojiti bez nanošenja štete na trajnoj imovini, vlasništvo je investitora koji je tu imovinu nabavio, osim ako vrijednost te imovine nije već nadoknađena u postupku povrata troškova u kojem će slučaju vlasništvo nad tom imovinom stječe Republika Hrvatska. Istovremeno, investitor koji izvodi rudarske radove ovlašten je koristiti tu imovinu u okviru izvođenja rudarskih radova u istražnom prostoru i/ili na eksploatacijskom polju i preuzeti rizike i troškove korištenja i skladištenja te imovine.

(2) U slučaju ukidanja dozvole i/ili raskida ugovora bez obzira na razloge ukidanja i/ili raskida, odnosno isteka dozvole i/ili ugovora, bilo koja nepokretna imovina ili konstrukcija neodvojiva od nepokretne imovine u istražnom prostoru i/ili na eksploatacijskom polju postaje vlasništvo Republike Hrvatske i to bez obzira da li su troškovi za takvu imovinu nadoknađeni ili ne tijekom trajanja dozvole i/ili ugovora.

*Uvjeti izvođenja rudarskih radova***Članak 26.**

- (1) Uvjeti izvođenja rudarskih radova definirani su izdanom dozvolom, sklopljenim ugovorom, odredbama ovoga Zakona i drugih primjenjivih posebnih propisa.
- (2) Ukoliko u tijeku istražnog razdoblja dođe do otkrića rezervi ugljikovodika, investitor je obavezan odmah obavijestiti Ministarstvo o tom otkriću, provesti razradne radove uključivši i procjenu rezervi, izraditi elaborat o rezervama ugljikovodika i potvrditi količine i kakvoću rezervi ugljikovodika sukladno odredbama posebnog propisa. Rokovi za objavu otkrića, rokovi za izradu elaborata o rezervama ugljikovodika i potvrđivanje količine i kakvoće rezervi ugljikovodika bit će definirani u ugovoru.
- (3) Ukoliko su utvrđene bilančne rezerve ugljikovodika sukladno uvjetima definiranim u ugovoru o podjeli eksploatacije, investitor ima pravo na povrat troškova koji se odnose na izvođenje rudarskih radova, na način i u rokovima definiranim u ugovoru.
- (4) Ukoliko su utvrđene bilančne rezerve ugljikovodika sukladno uvjetima ugovora koji nije ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije, investitor ima pravo na povrat troškova koji se odnose na izvođenje rudarskih radova, na način i u rokovima definiranim u tim ugovorima.
- (5) Ukoliko nakon isteka roka trajanja istražnog razdoblja ili njegovoga produljenja sukladno odredbama ovoga Zakona, ne dođe do komercijalnog otkrića, investitor nema pravo na povrat svojih troškova. U tom slučaju prestaju važiti dozvola i ugovor.
- (6) U slučaju da investitor i Ministarstvo utvrde da se ne radi o komercijalnom otkriću, investitor je obavezan napustiti taj dio istražnog prostora sukladno odredbama ovoga Zakona i ugovora.
- (7) Ukoliko investitor izričito izjavi da ima volju nastaviti s izvođenjem rudarskih radova, a ne postoje zakonske zapreke za isto, investitoru će se omogućiti pravo nastavka radova na vlastiti rizik i trošak.

*Pravo na otkup pridobivenih ugljikovodika***Članak 27.**

- (1) Republika Hrvatska ima pravo prvenstva na otkup cjelokupnog ili dijela udjela pridobivenih ugljikovodika koje bi, sukladno ugovoru, pripadalo investitoru i to na osnovi tržišnih uvjeta ovisno o načinu eksploatacije.
- (2) Pravo Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka, količina ugljikovodika kupljena sukladno ovom članku, utvrđivanje cijena otkupa i način plaćanja utvrđuju se ugovorom.

*Nadzor nad izvođenjem rudarskih radova***Članak 28.**

- (1) Državni inspektorat je nadležan za provođenje nadzora nad izvođenjem rudarskih radova sukladno posebnom propisu.
- (2) Ostala nadležna državna tijela provode nadzor nad izvođenjem rudarskih radova unutar svojih nadležnosti sukladno posebnim propisima.
- (3) Nadležna državna tijela, nadziru program rada investitora i plan izvođenja rudarskih radova u cilju utvrđivanja da li se isti obavljaju na vrijeme i u skladu s uvjetima izdane dozvole i odredbama ugovora, ovoga Zakona i drugih propisa.

*Mjerenje pridobivene količina ugljikovodika***Članak 29.**

Državni inspektorat će, periodično, u određenim vremenskim razmacima utvrđenim ugovorom, obavljati kontrolu mjerenja eksploatiranih količina ugljikovodika, primjenjujući metode prihvaćene u međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

*Naknada***Članak 30.**

- (1) Investitor je dužan plaćati naknadu na način kako je određeno ovim Zakonom.
- (2) Visinu naknade i omjer raspodjele prihoda od naknade, utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.
- (3) Ministarstvo i Agencija dužni su redovito pratiti plaćanje naknade.
- (4) Investitor je dužan svake godine do 15. ožujka, Ministarstvo i Agenciji, dostaviti dokaz o obračunatim i uplaćenim iznosima naknade za prethodnu godinu.

*Prava investitora prilikom izvođenja rudarskih radova***Članak 31.**

Investitor prilikom izvođenja rudarskih radova ima slijedeća prava:

- ući u posjed i koristiti istražni prostor i/ili eksploatacijsko polje u skladu s odredbama ovoga Zakona,
- izgraditi, unutar i izvan istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja, operativne, administrativne i logističke infrastrukture, potrebne za izvođenje rudarskih radova kao i pravo korištenja istih u skladu s odredbama ovoga Zakona,
- koristiti usluge trećih osoba za izvođenje rudarskih radova,
- slobodno raspolagati svojim dijelom pridobivenih ugljikovodika u Republici Hrvatskoj i slobodno izvoziti izvan Republike Hrvatske,
- predlagati i voditi pregovore s Ministarstvom vezano uz probleme koji bi eventualno proizašli iz izdane dozvole i sklopljenog ugovora i/ili produljenja istih,
- napustiti dio ili sva prava, te prekinuti sve aktivnosti u istražnom prostoru i/ili na eksploatacijskom polju sukladno uvjetima definiranim u izdanoj dozvoli, odredbama ugovora i ovoga Zakona,
- u slučaju prijenosa svog dijela udjela sukladno odredbama ugovora pravnim osobama na teritoriju Republike Hrvatske, investitor ima pravo sukladno posebnim propisima slobodno raspolagati s tim iznosom,
- ostvarivati i druga prava na koja je ovlašten izdanom dozvolom, ugovorom i ovim Zakonom.

Obveze investitora prilikom izvođenja rudarskih radova

Članak 32.

Investitor prilikom izvođenja rudarskih radova ima slijedeće obveze:

- primijeniti najefikasnije metode i tehnologije za izvođenje rudarskih radova, a zasnovane na standardima u međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika,
- izvoditi rudarske radove sukladno uvjetima izdane dozvole, odredbama ugovora, odredbama ovoga Zakona i drugih posebnih propisa,
- pridržavati se svih zahtjeva koji se odnose na zaštitu prirode i okoliša, sigurnost plovidbe ako se rudarski radovi izvode na moru, zaštitu ležišta, osigurati mjere za sigurnost i zdravlje ljudi, a sve sukladno uvjetima izdane dozvole, odredbama Ugovora, odredbama ovoga Zakona i drugih posebnih propisa,
- u slučaju da tijekom izvođenja rudarskih radova dođe do onečišćenja prirode i okoliša isto tretirati na ekološko prihvatljiv način,
- osigurati Ministarstvu, Agenciji, Državom inspektoratu i ostalim nadležnim državnim tijelima u skladu s njihovim nadzornim ovlaštenjima iz ovoga Zakona, uvid u sve potrebne dokumente i informacije i pristup lokacijama na kojima se izvode rudarski radovi,
- redovno obavještavati Ministarstvo i Agenciju o izvršavanju obveza i ispunjavanju planiranih rudarskih radova,
- voditi računa o zaštiti kulturnih i povijesnih objekata u Republici Hrvatskoj,
- plaćati na vrijeme sve poreze i ostale obveze sukladno uvjetima izdane dozvole, odredbama ugovora, odredbama ovoga Zakona i drugih posebnih propisa Republike Hrvatske,
- vratiti u prvotno stanje, na vlastiti trošak, zemljište ili neko drugo prirodno područje koje je bilo oštećeno tijekom izvođenja rudarskih radova,
- sukladno odredbama ugovora odvajati na poseban račun ugovoreni novčani iznos za sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,
- obavijestiti Agenciju odmah o svim sporovima s trećim osobama koje bi mogle imati utjecaja na izvršenje uvjeta iz izdane dozvole, obveza iz ugovora i poštivanje odredbi ovoga Zakona i drugih posebnih propisa,
- izvršavati i sve druge obveze koje proizlaze iz izdane dozvole, sklopljenog ugovora, odredbi ovoga Zakona i drugih posebnih propisa,
- svake godine najkasnije do 15. ožujka tekuće godine podnijeti Ministarstvu i Agenciji godišnje izvješće za prethodnu godinu sukladno posebnim propisima, o ispunjavanju svojih obveza definiranih dozvolom i/ili ugovorom.

Odgovornosti investitora

Članak 33.

(1) Investitor je odgovoran za izvođenje rudarskih radova sukladno uvjetima izdane dozvole, odredbama ugovora, ovoga Zakona i drugih posebnih propisa.

- (2) Investitor je odgovoran i za radnje i/ili propuste počinjene prilikom izvođenja rudarskih radova koji nisu sukladni međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.
- (3) U slučaju da investitora predstavlja više pravnih osoba njihova odgovornost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka je solidarna.

Zajednička eksploatacija ležišta

Članak 34.

- (1) Zajednička eksploatacija ležišta podrazumijeva koordinaciju rudarskih radova dva ili više investitora čija eksploatacijska polja, prelaze područje koje koristi svaki pojedini investitor.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitori mogu zaključiti sporazum o zajedničkoj eksploataciji takvih ležišta uz prethodno usuglašavanje uvjeta takvog sporazuma s Ministarstvom.
- (3) Ukoliko se investitori ne mogu usuglasiti oko zajedničke eksploatacije takvih ležišta, Agencija će za rješavanje navedenog problema angažirati vještaka čiji će nalaz i mišljenje biti osnova za postupanje u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (4) Troškove rada vještaka iz stavka 3. ovoga članka snosit će investitori.

Transport putem cjevovoda

Članak 35.

- (1) Investitor je, u okviru izvođenja rudarskih radova, obvezan izgraditi lokalni cjevovod kao priključak eksploatacijskog polja s magistralnim cjevovodom, a koji će biti u njegovom vlasništvu sukladno uvjetima ugovora.
- (2) Agencija će pružiti stručnu pomoć i podršku investitoru u postupcima ishoda izvođenja dozvola i odobrenja nadležnih državnih tijela potrebnih za izgradnju lokalnih cjevovoda iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Izgradnja i održavanje lokalnih cjevovoda iz stavka 1. ovoga članka mora biti u skladu s izvođenjem rudarskih radova, pravilima i mjerama sigurnosti i zaštite prirode i okoliša, a sve uz primjenu odredbi posebnih propisa i međunarodnih standarda u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.
- (4) Sukladno posebnom propisu investitor je dužan u slučaju postojanja slobodnih kapaciteta lokalnog cjevovoda iz stavka 1. ovoga članka iste dati na raspolaganje trećima uz primjerenu naknadu.
- (5) Investitor može koristiti slobodne kapacitete magistralnog cjevovoda u svrhu transporta pridobivenih ugljikovodika, sukladno nadmetanju, odnosno uvjetima postignutim pregovorima s vlasnikom magistralnog cjevovoda.
- (6) Tarifu prijevoza cjevovodima iz stavaka 4. i 5. ovoga članka utvrdit će i naplaćivati vlasnik cjevovoda uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Opća načela zaštite prirode i okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine

Članak 36.

- (1) Investitor je prilikom izvođenja rudarskih radova dužan poduzimati sve mjere za zaštitu prirode i okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine propisane posebnim propisima, kao i sukladno uvjetima iz izdane dozvole, odredbama ugovora i ovoga Zakona.
- (2) Osim obveze iz stavka 1. ovoga članka, investitor je nakon dovršetka rudarskih radova dužan provesti sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja.

Mjere za zaštitu prirode i okoliša

Članak 37.

Investitor je u svrhu cjelovite zaštite prirode i okoliša od štetnih utjecaja rudarskih radova dužan osigurati da se prilikom obavljanja istih radova:

- poduzimaju sve potrebne i posebnim propisima, odnosno aktima određene mjere radi sprječavanja onečišćenja, a osobito kroz primjenu najboljih raspoloživih tehnika u smislu odredbi posebnih propisa,
- ne uzrokuje znatnije onečišćenje prirode i okoliša,
- izbjegava stvaranje i/ili proizvodnja otpada, odnosno da se otpad oporabljuje ili, kad se te mjere ne mogu postići, da se otpad odlaže na način kojim se izbjegavaju ili smanjuju utjecaji na prirodu i okoliš i sukladno načelu blizine prema posebnom propisu,
- učinkovito koristi energija,
- poduzimanju sve nužne i posebnim propisima odnosno aktima određene mjere kako bi se priječile nesreće i sanirale njihove posljedice,
- po prestanku izvođenja rudarskih radova poduzmu sve mjere kako bi se izbjegao rizik onečišćenja prirode i okoliša i područje postrojenja vratilo u povoljno odnosno zadovoljavajuće stanje.

Sanacija

Članak 38.

- (1) Nakon dovršetka rudarskih radova investitor je dužan sukladno posebnim propisima provesti sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja te o tome obavijestiti Državni inspektorat i druga nadležna državna tijela.
- (2) Ako Državni inspektorat i po potrebi druga nadležna državna tijela utvrde da je nakon dovršetka rudarskih radova provedena propisana sanacija izdat će investitoru o tome potvrdu i izvijestiti o tome Ministarstvo i Agenciju.
- (3) U slučaju da investitor ne izvrši sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja Agencija će provesti sanaciju na trošak investitora.

*Zaštita na radu***Članak 39.**

Investitor je prilikom izvođenja rudarskih radova dužan provoditi zaštitu na radu sukladno propisima za zaštitu na radu i propisima kojima se utvrđuju uvjeti za siguran rad i zdravlje radnika zaposlenih pri izvođenju radova.

*Financijsko-porezna prava i obveze investitora***Članak 40.**

(1) U svrhu izvođenja rudarskih radova investitor ima pravo otvoriti i držati bankovni račun u Republici Hrvatskoj i obavljati bankarske transakcije u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) Investitor je ovlašten sklapati ugovore s pravnim osobama u Republici Hrvatskoj uz primjenu odgovarajućih valutnih klauzula i plaćanjem u stranoj valuti.

(3) U sklopu izvođenja rudarskih radova investitor je obveznik plaćanja slijedećih poreza i doprinosa, kao i drugih posebnih naknada:

- porez na dobit,

- naknadu, sukladno zakonima Republike Hrvatske i vrsti sklopljenog ugovora i po stopi koja je snazi u vrijeme potpisa ugovora i koja će ostati na snazi tijekom cjelokupnog trajanja ugovora,

- bonuse sukladno ugovoru i ovom Zakonu,

- porez na dodanu vrijednost ukoliko investitor svoj udio u ugljikovodicima proda na teritoriju Republike Hrvatske domaćoj pravnoj i/ili fizičkoj osobi,

- poreze i doprinose vezane za radne odnose kao i druga socijalna davanja sukladno posebnim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj.

(4) Obveza investitora na plaćanje naknada može uključivati:

- naknadu na eksploataciju koja će biti utvrđena u postocima na vrijednost pridobivenih ugljikovodika, a plaćat će se ili u novcu ili u naturi iz dijela eksploatacije koji pripada investitoru,

- bonus koji će biti utvrđen paušalno kao plaćanje pri potpisu ugovora i prema količini eksploatacije, a sve sukladno odredbama ugovora kojim će se detaljno odrediti procedura obračuna i plaćanja bonusa.

(5) Prilikom određivanja poreznih obveza primjenjuju se pravila i postupci koji se odnose na primjenu međunarodnih sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(6) Prilikom izračuna poreza na dobit vodit će se računa o slijedećem:

- sav prihod definiran po ugovoru kao rezultat izvođenja rudarskih radova bit će uključen u bruto prihod investitora temeljem čega će se izračunati porez na dobit sukladno ovom Zakonu.

(7) Ostali prihodi investitora koji nisu rezultat izvođenja rudarskih radova bit će uključeni u bruto prihod u svrhu oporezivanja sukladno poreznim zakonima Republike Hrvatske.

*Stabilnost odredbi ugovora***Članak 41.**

(1) U slučaju da tijekom važenja izdane dozvole i sklopljenog ugovora dođe do izmjena i/ili dopuna odredbi zakonskih i drugih propisa koji su bili na snazi u vrijeme stupanja dozvole i ugovora na snagu, uključujući i izmjene i/ili dopune zakona i drugih propisa kao posljedice sklopljenih međunarodnih ugovora kojih Republika Hrvatska postane strankom, a koje bitno utječu na ekonomske i/ili komercijalne odredbe dozvole ili ugovora i/ili na druge bitne interese ugovornih strana, Vlada Republike Hrvatske i/ili investitor pristupit će pregovorima u svrhu eventualnih izmjena i/ili dopuna dozvole ili ugovora kojima bi se osigurala ravnoteža interesa i planiranih ekonomskih rezultata ugovornih strana koji su postojali u trenutku izdavanja dozvole ili sklapanja ugovora i koji su sukladni odredbama izdane dozvole ili sklopljenog ugovora.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primjenjivati u slučaju izmjena i/ili dopuna zakonskih i drugih propisa kojima se uređuju radni odnosi, zaštita prirode i okoliša, zaštita zdravlja ljudi, zaštita na radu, zaštita ljudi i sigurnost imovine, očuvanje rudnog blaga i sigurnost izvođenja rudarskih radova.

*Vlasništvo nad dokumentima i podacima vezanim za ugljikovodike***Članak 42.**

(1) Svi geološki, geofizički, geokemijski, ekološki i drugi podaci kao i podaci koji su rezultat analize takvih podataka, podaci o rezervama ugljikovodika, sastavu i uzorcima stijena i minerala koje investitor posjeduje i o kojima stekne saznanja prilikom izvođenja rudarskih radova za vrijeme važenja dozvole i sklopljenog ugovora, isključivo su vlasništvo Republike Hrvatske.

(2) Investitor je ovlašten podatke iz stavka 1. ovoga članka koristiti isključivo u svrhu izvođenja rudarskih radova za vrijeme važenja dozvole i sklopljenog ugovora uz obvezu poštivanja tajnosti podataka sukladno odredbama ovoga Zakona.

*Zaštita tajnosti podataka***Članak 43.**

(1) Niti jedna strana ugovora sklopljenog na temelju izdane dozvole ne smije bez izričite prethodne suglasnosti druge strane otkriti, objaviti ili prenijeti trećoj strani bilo koji podatak koji se smatra tajnim u smislu ovoga Zakona, sadržaja izdane dozvole i odredbi sklopljenog ugovora.

(2) Podatak koji se smatra tajnim sukladno stavku 1. ovoga članka može biti priopćen jedino odvjetnicima kao pravnim savjetnicima ili pravnim zastupnicima u eventualnim sporovima pred nadležnim tijelima ili drugim savjetnicima koje je angažirala jedna od ugovornih strana, subjektima koji obavljaju računovodstvene i revizorske usluge za ugovorne strane, subjektima koje su Ministarstvo/Agencija i/ili investitor angažirali za izvođenje radnih operacija vezanih za rudarske radove i drugim subjektima ukoliko je angažiranje istih neophodno kojoj od ugovornih strana za provođenje izdane dozvole i/ili sklopljenog ugovora i druge operacije povezane s tim ali samo u onoj mjeri koliko je to potrebno za realizaciju usluga i/ili radnji takvih subjekata za potrebe koje od ugovornih strana i pod uvjetom da se s takvim subjektom sklopi poseban ugovor ili se sačini drugi odgovarajući pravni akt uz obvezu potpisa istog od strane takvog subjekta kojima se isti obvezuju na čuvanje tajnosti podataka koji se sukladno ovom Zakonu smatraju tajnima.

(3) Obveza čuvanja tajnosti podataka traje 5 godina nakon prestanka važenja izdane dozvole odnosno sklopljenog ugovora i to iz bilo kojeg razloga.

*Osiguranje***Članak 44.**

(1) Investitor je za vrijeme trajanja izdane dozvole i sklopljenog ugovora obavezan imati i održavati na snazi odgovarajuće police osiguranja kojima se osiguravaju imovina investitora i trećih osoba, zdravlje i sigurnost radnika investitora i trećih osoba, ekološke štete, odnosno bilo koji drugi rizici koji mogu proizaći iz izvođenja rudarskih radova pri čemu je dužan poštivati važeće posebne propise iz područja osiguranja.

(2) Sukladno stavku 1. ovoga članka investitor se posebno obvezuje sklopiti police osiguranja kojima se:

- osiguravaju bušotine, postrojenja, oprema, zgrade i druga nepokretna i pokretna imovinu investitora,

- osiguravaju eventualne štete nastale u prirodi i okolišu, a koje se posebno odnose na onečišćenja zraka, vode, površine zemlje i područja ispod površine zemlje i to unutar i izvan istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,

- osiguravaju eventualne štete nastale ispod površine zemlje (erupcija, gubitak geološkog sloja, gubitak rezervoara, onečišćenje na površini uslijed erupcije, onečišćenje podzemnih voda i slično),

- općenito osigurava odgovornost investitora i to kako prema radnicima investitora tako i prema bilo kojim osobama angažiranim od strane investitora za izvođenje rudarskih radova i trećim osobama,

- općenito osigurava odgovornost za radnike investitora i bilo koje osobe angažirane od strane investitora za izvođenje rudarskih radova prema trećim osobama.

(3) Investitor je obavezan sklopiti i/ili obnavljati sklopljene police osiguranja za cijelo vrijeme važenja izdane dozvole i sklopljenog ugovora.

(4) Investitor je pored polica osiguranja iz stavka 2. ovoga članka obavezan sklopiti police osiguranja sukladno posebnim propisima ukoliko takve police već nisu obuhvaćene sadržajem iste odredbe.

*Viša sila***Članak 45.**

(1) U slučaju da investitor ne izvršava svoja prava i obveze iz dozvole i ugovora i/ili krši odredbe ovoga Zakona i drugih primjenjivih propisa uslijed nastupa okolnosti više sile, takve radnje i/ili propusti investitora neće se smatrati povredom odredbi dozvole i ugovora.

(2) Pod okolnostima više sile smatraju se okolnosti izvan razumnog utjecaja Vlade Republike Hrvatske i investitora koje se nisu mogle predvidjeti, izbjeći ili spriječiti, a koje posebno predstavljaju rat (bilo objavljen ili neobjavljen), prijetnja ratom ili postojanje ratnih okolnosti, prirodne katastrofe, odluke nadležnih tijela vlasti koje imaju za posljedicu nemogućnost izvršavanja rudarskih radova kao i sve druge okolnosti koje kao višu silu priznaju međunarodni standardi.

(3) Okolnošću više sile ne smatra se nedostatak financijskih sredstava i/ili bilo koja druga financijska nestabilnost investitora kao niti nesposobnost za plaćanje i/ili otvaranje stečajnog ili likvidacijskog postupka nad investitorom.

- (4) U slučaju da je investitor spriječen izvršavati prava i obveze iz izdane dozvole i sklopljenog ugovora, bez odlaganja će o navedenom obavijestiti Ministarstvo i Agenciju uz navođenje razloga za takvu spriječenost i očekivano trajanje iste.
- (5) U slučaju da razdoblje trajanja okolnosti više sile traje dulje od 18 mjeseci svaka strana ima pravo raskinuti ugovor, osim kada investitor do isteka navedenog razdoblja nije uspio povratiti troškove vezane za izvođenje rudarskih radova u kojem slučaju pravo na raskid ugovora pripada samo investitoru o čemu isti samostalno odlučuje.
- (6) U slučaju da razdoblje trajanja okolnosti više sile traje dulje od 3 godine Vlada Republike Hrvatske ima pravo jednostranog raskida ugovora.
- (7) Odredbe ovoga Zakona o višoj sili ne primjenjuju se u odnosu na obvezu ispunjavanja dospjelih novčanih potraživanja.

III. TRAJNO ZBRINJAVANJE PLINOVA U GEOLOŠKIM STRUKTURAMA

Članak 46.

- (1) Odredbe ove glave ne primjenjuju se na planirano trajno zbrinjavanje CO₂ u geološkim strukturama u količinama manjim od ukupno 100 kilotona koje se poduzima radi istraživanja, razvoja ili ispitivanja novih proizvoda i postupaka.
- (2) Trajno zbrinjavanje CO₂ u stupcima vode nije dozvoljeno.
- (3) Geološka struktura može se odrediti kao podzemno skladište, sukladno ovome Zakonu i Zakonu o rudarstvu, ako prema predviđenim uvjetima korištenja nema značajnog rizika od istjecanja i ne postoji značajni rizik za zdravlje ljudi, prirodu i okoliš.

Članak 47.

- (1) Za odobravanje trajnog zbrinjavanja CO₂ u geološkim strukturama zahtjev za davanje koncesije, sadrži:
1. naziv i adresa potencijalnog investitora,
 2. dokaz tehničke stručnosti potencijalnog investitora,
 3. karakterizaciju podzemnog skladišta i skladišnog kompleksa te procjenu očekivane sigurnosti skladištenja u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnom propisu kojim se uređuje uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških struktura pogodnih za trajno zbrinjavanje plinova,
 4. ukupnu količinu CO₂ koja se utiskuje i trajno zbrinjava kao i predviđeni izvore i metode transporta, sastav tokova CO₂, brzine i tlakove utiskivanja i smještaj postrojenja za utiskivanje,
 5. opis mjera za sprječavanje većih nepravilnosti,
 6. predloženi plan praćenja u skladu sa člankom 50. ovoga Zakona,
 7. predloženi plan korektivnih mjera u skladu sa člankom 52. ovoga Zakona,
 8. predloženi privremeni plan za razdoblje nakon zatvaranja u skladu sa člankom 53. ovoga Zakona,

9. podatke iz studije utjecaja na prirodu i okoliš/rješenje o prihvatljivosti zahvata za prirodu i okoliš prema propisima kojima se uređuje zaštita prirode i okoliša,

10. dokaz da će financijsko jamstvo ili neki drugi ekvivalentni instrument kako se zahtijeva u članku 55. ovoga Zakona biti važeći i na snazi prije početka utiskivanja.

(2) Ministarstvo je dužno staviti na raspolaganje zahtjev iz stavka 1. ovoga članka Europskoj komisiji u roku mjesec dana od njegova zaprimanja te drugu dokumentaciju koja se uzima u obzir prilikom odobravanja trajnog zbrinjavanja CO₂ u geološkim strukturama.

(3) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o nacrtu odluke o davanju koncesije.

Kriteriji

Članak 48.

Kriteriji za davanje koncesije za trajno zbrinjavanje CO₂ u geološkim strukturama jesu:

1. da su ispunjeni svi relevantni zahtjevi iz ovoga Zakona, posebnog propisa kojim se uređuje uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških struktura pogodnih za trajno zbrinjavanje plinova i propisa iz područja zaštite prirode i okoliša,

2. da je investitor financijski sposoban i tehnički stručan te da može pouzdano eksploatirati i kontrolirati lokaciju te da su profesionalni i tehnički razvoj te obuka investitora i cjelokupnog osoblja osigurani,

3. kad se radi o više od jednog skladišnog prostora u istoj hidrauličkoj jedinici, potencijalna djelovanja tlakova su takva da obje lokacije mogu istovremeno zadovoljavati zahtjeve ovoga Zakona i posebnog propisa kojim se uređuje uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških struktura pogodnih za trajno zbrinjavanje plinova,

4. Ministarstvo je uzelo u obzir mišljenje Europske komisije o nacrtu odluke o davanju koncesije.

Članak 49.

(1) Odluka o davanju koncesije kojim se odobrava trajno zbrinjavanja CO₂ u geološkim strukturama sadrži:

1. naziv i adresa investitora,

2. točnu lokaciju i granice podzemnog skladišta i skladišnog kompleksa i informacije o hidrauličkoj jedinici,

3. zahtjeve u pogledu operacije trajnog zbrinjavanja, ukupnu količinu CO₂ čije skladištenje se dozvoljava, granične vrijednosti tlaka u ležištu te maksimalne brzine i tlakove utiskivanja,

4. zahtjeve u pogledu sastava CO₂ toka i postupka njegovoga prihvata, kao i po potrebi dodatne zahtjeve u pogledu utiskivanja i trajnog zbrinjavanja, posebice zahtjeve koji se postavljaju s ciljem sprečavanja većih nepravilnosti,

5. odobreni plan praćenja, obvezu provedbe toga plana i obveze za njegovo ažuriranje u skladu sa člankom 50. ovoga Zakona kao i obveze u pogledu izvješćivanja u skladu sa člankom 51. ovoga Zakona,

6. obvezu obavješćivanja Ministarstva i Agencije u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti, odobreni plan korektivnih mjera i obvezu provedbe plana korektivnih mjera u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti u skladu sa člankom 52. ovoga Zakona,

7. zahtjeve u pogledu zatvaranja i odobreni plan privremenog postupanja s lokacijom nakon zatvaranja iz članka 53. ovoga Zakona,

8. odredbe o izmjenama, reviziji, ažuriranju i ukidanju odluke o davanju koncesije,

9. obveze u pogledu uspostavljanja i važenja financijskoga ili drugog ekvivalentnog instrumenta u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o aktu iz stavka 1. ovoga članka te, u slučaju odstupanja od mišljenja Europske komisije iz članka 57. stavka 3. ovoga Zakona, obrazložiti razloge za odstupanje.

Praćenje

Članak 50.

(1) Investitor je dužan provoditi praćenje postrojenja za utiskivanje, skladišnog kompleksa (uključujući po potrebi i oblake CO₂) i po potrebi neposrednog okoliša u svrhu:

a) usporedbe između stvarnog ponašanja i modela ponašanja CO₂ i formacijske vode u podzemnom skladištu,

b) detekcije većih nepravilnosti,

c) detekcije migracije CO₂,

d) detekcije istjecanja CO₂,

e) detekcije većih štetnih učinaka na neposredni okoliš, a posebice učinaka na pitku vodu, na ljudsku populaciju ili korisnike okolne biosfere,

f) procjene učinkovitosti eventualnih korektivnih mjera,

g) ažuriranja procjene kratkoročne i dugoročne sigurnosti i integriteta skladišnog kompleksa, uključujući procjenu hoće li uskladišteni i trajno zbrinuti CO₂ biti potpuno i trajno zatvoren.

(2) Praćenje se provodi sukladno planu praćenja koji je investitor izradio u skladu sa zahtjevima utvrđenim ovim Zakonom i propisima kojima se uređuje praćenje emisija stakleničkih plinova.

Izvješćivanje

Članak 51.

Investitor je dužan najmanje jednom godišnje dostaviti Ministarstvu i Agenciji izvješće koje sadrži:

1. sve rezultate praćenja u skladu sa člankom 50. u razdoblju za koje se izvješće dostavlja, uključujući informacije o tehnologiji praćenja koju primjenjuje,

2. količine i svojstva preuzetih i utisnutih tokova CO₂, uključujući i sastav tih tokova, u razdoblju za koje se izvješće dostavlja,

3. dokaz o ishođenju i održavanju financijskog jamstva u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona,

4. svaku drugu informaciju koju Ministarstvo i Agencija smatra relevantnom u svrhu procjene poštivanja uvjeta iz odluke o davanju koncesije i stjecanja novih saznanja o ponašanju CO₂ u podzemnom skladištu.

Korektivne mjere

Članak 52.

(1) Investitor je dužan u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti odmah obavijesti Ministarstvo i Agenciju te poduzeti korektivne mjere, uključujući i mjere koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi. U slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti kod kojih se podrazumijeva rizik istjecanja, investitor je dužan o tome obavijestiti i središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode i okoliša.

(2) Korektivne mjere iz stavka 1. ovoga članka predstavljaju minimum koji treba poduzeti na temelju plana korektivnih mjera.

(3) Ministarstvo i Agencija u svako doba mogu zahtijevati od investitora da poduzme potrebne korektivne mjere kao i mjere koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi. To mogu biti dodatne mjere ili mjere drugačije od onih utvrđenih u planu korektivnih mjera. Ministarstvo i Agencija isto tako mogu u svako doba i sami poduzeti korektivne mjere.

(4) Ako investitor ne poduzme potrebne korektivne mjere, Ministarstvo i Agencija poduzimaju potrebne korektivne mjere.

(5) Troškove nastale u vezi s mjerama koje se spominju u stavcima 3. i 4. ovoga članka Ministarstvo naplaćuje od investitora između ostaloga i putem povlačenjem sredstava iz financijskoga jamstva u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona.

Zatvaranje

Članak 53.

(1) Podzemno skladište zatvara se:

- a) ako su ispunjeni relevantni uvjeti navedeni u odluci o davanju koncesije,
- b) na opravdani zahtjev investitora, nakon odobrenja od strane Ministarstva,
- c) ako Ministarstvo tako odluči nakon ukidanja odluke o davanju koncesije.

(2) Nakon što je podzemno skladište zatvoreno u skladu sa stavkom 1. točkama a) ili b) ovoga članka, investitor ostaje odgovoran za praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, za sve obveze koje se odnose na predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita zraka i mjere sprečavanja i sanacije u skladu s propisima kojima se uređuju štete u prirodi i okolišu sve dok odgovornost za podzemno skladište ne prijeđe na Agenciju u skladu sa člankom 54. ovoga Zakona. Investitor je odgovoran i za konačnu izolaciju podzemnog skladišta i uklanjanje postrojenja za utiskivanje.

(3) Obveze iz stavka 2. ovoga članka investitor je dužan ispunjavati na temelju plana postupanja nakon zatvaranja koji se izrađuje na temelju najbolje prakse i u skladu sa zahtjevima ovoga Zakona. Prije zatvaranja podzemnog skladišta u skladu s točkama a) ili b) stavka 1. ovoga članka, privremeni plan postupanja nakon zatvaranja treba:

a) po potrebi ažurirati uzimajući u obzir analizu rizika, najbolju praksu i tehnološka poboljšanja,

- b) dostaviti Ministarstvu i Agenciji na odobrenje,
- c) biti odobren od strane Ministarstva kao konačan plan postupanja nakon zatvaranja.

(4) Nakon što je podzemno skladište zatvoreno u skladu sa stavkom 1. točkom c) ovoga članka, Agencija je odgovorna za praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, za sve obveze koje se odnose na predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita zraka i mjere sprečavanja i sanacije u skladu s propisima kojima se uređuju štete u prirodi i okolišu. Zahtjeve u pogledu postupanja nakon zatvaranja u skladu s ovim Zakonom ispunjava Agencija na temelju privremenog plana postupanja iz stavka 3. ovoga članka, a koji po potrebi treba ažurirati.

(5) Troškove nastale u vezi s mjerama iz stavka 4. ovoga članka Agencija naplaćuje od investitora, između ostaloga, putem povlačenja financijskog jamstva u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona.

Prijenos odgovornosti

Članak 54.

(1) Kad je podzemno skladište zatvoreno u skladu s odredbama članka 53. stavka 1. točkama a) ili b) ovoga Zakona, sve zakonske obveze koje se odnose na praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita zraka i mjere sprečavanja i sanacije u skladu s propisima kojima se uređuju štete u prirodi i okolišu prenose se na Agenciju na vlastitu inicijativu toga tijela ili na zahtjev investitora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) svi dostupni dokazi ukazuju na to da će uskladišteni CO₂ biti potpuno i trajno zadržan,
- b) protekao je minimalni rok, koji određuje Ministarstvo. Taj minimalni rok smije biti kraći od 20 godina samo ako je Ministarstvo uvjeren da je kriterij spomenut u točki a) ovoga stavka ispunjen prije isteka toga razdoblja,
- c) ispunjene su financijske obveze iz članka 55. ovoga Zakona,
- d) podzemno skladište je izolirano i oprema za utiskivanje je uklonjena.

(2) Investitor je dužan sastaviti izvješće u kojem dokumentira da je uvjet naveden u stavku 1. točki a) ovoga članka ispunjen i dostavlja ga Ministarstvu kako bi ono odobrilo prijenos odgovornosti. U tom izvješću minimalno mora biti potvrđeno da:

- a) stvarno ponašanje utisnutog CO₂ odgovara modelu ponašanja,
- b) nema istjecanja koje bi se moglo utvrditi,
- c) podzemno skladište prelazi u stanje dugoročne stabilnosti.

(3) Kad Ministarstvo i Agencija utvrde da su uvjeti iz točaka a) i b) stavka 1. ovoga članka ispunjeni, Ministarstvo sastavlja nacrt rješenja o odobrenju prijena odgovornosti. U nacrtu rješenja navodi se metoda kojom se utvrđuje da su uvjeti iz stavka 1. točke d) ovoga članka ispunjeni kao i eventualni ažurirani zahtjevi u pogledu izolacije podzemnog skladišta i uklanjanja opreme za utiskivanje. Ako Ministarstvo i Agencija smatraju da uvjeti iz stavka 1. točaka a) i b) ovoga članka nisu ispunjeni, Ministarstvo je dužno investitoru dostaviti obrazloženje.

(4) Ministarstvo je dužno staviti na raspolaganje Komisiji izvješće iz stavka 2. ovoga članka, u roku od mjesec dana nakon primitka, te nacrt rješenja o odobrenju prijena odgovornosti.

(5) Kad Ministarstvo utvrdi da se uvjeti iz stavka 1. točaka a) do d) ovoga članka poštuju, donosi rješenje o odobrenju prijenosa odgovornosti i o tome obavješćuje Komisiju, a kad se to rješenje ne podudara s mišljenjem Komisije iz stavka 4. ovoga članka, mora je obrazložiti.

Financijsko jamstvo

Članak 55.

(1) Investitor je dužan, u svrhu osiguravanja mogućnosti ispunjavanja svih obveza koje nastaju u okviru odluke o davanju koncesije koja se izdaje u skladu s ovim Zakonom, uključujući zahtjeve u pogledu zatvaranja i razdoblja nakon zatvaranja imati financijsko jamstvo koje mora biti važeće i na snazi prije početka utiskivanja.

(2) Financijsko jamstvo periodički se prilagođava promjenama procijenjenog rizika istjecanja i procijenjenim troškovima svih obveza koje nastaju u okviru odluke o davanju koncesije.

(3) Financijsko jamstvo ili neki drugi ekvivalentni instrument iz stavka 1. ovoga članka ostaju važeći i na snazi:

a) nakon što je podzemno skladište zatvoreno u skladu s člankom 53. stavkom 1. točkama a) ili b) ovoga Zakona, dok odgovornost za podzemno skladište nije prenesena na Agenciju u skladu sa člankom 54. ovoga Zakona,

b) nakon ukidanja odluke o davanju koncesije,

c) do izdavanja nove odluke o davanju koncesije,

d) ako je skladište zatvoreno u skladu sa člankom 53. stavkom 1. točkom c) ovoga Zakona, do prijenosa odgovornosti u skladu s člankom 54. ovoga Zakona pod uvjetom da su financijske obveze iz članka 56. ovoga Zakona ispunjene.

Financijski mehanizam

Članak 56.

(1) Investitor je dužan Ministarstvu dati financijski doprinos prije nego što dođe do prijenosa odgovornosti u skladu sa člankom 53. ovoga Zakona.

(2) Kod određivanja doprinosa iz stavka 1. ovoga članka u obzir se uzimaju kriteriji iz ovoga Zakona i elementi koji se odnose na povijest skladištenja CO₂ relevantnu za određivanje obveza nakon prijenosa i on minimalno pokriva predviđene troškove nadzora u razdoblju od 30 godina.

IV. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 57.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provodi Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provodi Državni inspektorat te druge inspekcije sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

*Posebne mjere u provedbi inspekcijskog nadzora***Članak 58.**

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora rudarski inspektor Državnog inspektorata će investitoru:

1. zabraniti izvođenje rudarskih radova ako su nepravilnosti i nedostaci takve prirode da uslijed njih može nastupiti neposredna opasnost za život i zdravlje radnika i drugih građana ili znatna materijalna šteta,

2. zabraniti izvođenje rudarskih radova na istraživanju ugljikovodika ako se istražni radovi izvode bez dozvole, odnosno protivno dozvoli i odobrenom programu rada,

3. zabraniti izvođenje rudarskih radova na eksploataciji ugljikovodika, ako se utvrdi da se eksploatacija izvodi bez ugovora, odnosno protivno ugovoru i provjerenoj rudarskoj dokumentaciji,

4. narediti obustavu građenja rudarskih objekata i postrojenja ako se grade bez građevinske dozvole ili se ne grade u skladu s građevinskom dozvolom.

(2) Žalba izjavljena protiv rješenja Državnog inspektorata iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

*Otklanjanje utvrđenih nedostataka***Članak 59.**

Ako rudarski inspektor Državnog inspektorata u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, osim mjera zabrane iz članka 58. ovoga Zakona, rješenjem će investitoru narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku.

V. PREKRŠAJNE ODREDBE**Članak 60.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj investitor:

1. ako prijenos dozvola i/ili ugovora ishodenih sukladno odredbama ovoga Zakona ne provede u skladu s odredbama ovoga Zakona,

2. ako obavlja rudarske radove na istraživanju ugljikovodika bez dozvole, odnosno protivno dozvoli i odobrenom programu rada,

3. ako obavlja eksploataciju ugljikovodika bez ugovora, odnosno protivno ugovoru i provjerenoj rudarskoj dokumentaciji,

4. ako ne prijavi početak i završetak izvođenja rudarskih radova temeljem dozvole i/ili ugovora,

5. ako nakon završetka ili trajnog obustavljanja izvođenja rudarskih radova ne provede sve potrebne mjere osiguranja i/ili ne provede sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,

6. ako skladišti CO₂ u stupcima vode,

7. ako skladišti CO₂ bez odobrenja odnosno odluke o davanju koncesije,

8. ako ne poduzme bez odgađanja korektivne mjere potrebne za sprječavanje istjecanja CO₂ i uklanjanje drugih nepravilnosti koje predstavljaju rizik od istjecanja CO₂,

9. ako ne provodi nadzor postrojenja za utiskivanje, skladišnog kompleksa (uključujući po potrebi i oblake CO₂) i neposrednog okoliša u skladu sa člankom 50. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba investitora novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj investitor:

1. ako redovito ne obavještava Ministarstvo i Agenciju o izvršenju obveza definiranih dozvolom i ugovorom,

2. ako odmah po komercijalnom otkriću rezervi ugljikovodika, ne obavijesti Ministarstvo i Agenciju i/ili u propisanim rokovima po komercijalnom otkriću rezervi ugljikovodika ne provede razradne radove definirane ugovorom,

3. ako sukladno odredbama ugovora ne odvaja na poseban račun ugovoreni novčani iznos za sanaciju istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,

4. ako periodično, u određenim vremenskim razmacima utvrđenim ugovorom, ne obavlja mjerenja eksploatiranih količina ugljikovodika,

5. ako ne podnese Ministarstvu i Agenciji podatke sukladno članku 51. ovoga Zakona,

6. ako ne obavijesti bez odgađanja Ministarstvo i Agenciju o istjecanju CO₂ i drugim većim nepravilnostima koje predstavljaju rizik od istjecanja CO₂.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba investitora novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Članak 62.

Za prekršaje iz članka 60. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, uz novčanu kaznu, izreći će se i:

- zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja bez obzira na to jesu li u vlasništvu počinitelja,

- mjera oduzimanja protupravno stečene imovinske koristi ostvarene prekršajem.

Članak 63.

Na inspekcijski nadzor nad izvođenjem rudarskih radova odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o rudarstvu koje nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

*Nacionalno trgovačko društvo***Članak 64.**

Vlada Republike Hrvatske može osnovati nacionalno trgovačko društvo u 100% vlasništvu Republike Hrvatske.

*Donošenje zakonskih propisa***Članak 65.**

Ministarstvo gospodarstva će najkasnije u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti Vladi Republike Hrvatske prijedlog zakona kojim će se urediti osnivanje Agencije.

*Donošenje podzakonskih propisa***Članak 66.**

Vlada Republike Hrvatske donijet će provedbeni propis iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

*Dovršetak započetih postupaka i stečena prava i obveze***Članak 67.**

(1) Postupci davanja odobrenja za istraživanje, davanja odobrenja za eksploatacijsko polje, koncesija za eksploataciju koji su započeli prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o rudarstvu (Narodne novine, br. 75/2009 i 49/2011) i drugih relevantnih propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Stupanje na snagu ovoga Zakona nema utjecaja na stečena prava i obveze iz izdanih odobrenja za istraživanje, izdanih odobrenja za eksploatacijska polja, izdanih koncesija za eksploataciju koja su stečena sukladno odredbama Zakona o rudarstvu (Narodne novine, br. 75/2009 i 49/2011).

(3) Nositelji odobrenja za istraživanje, nositelji odobrenja za eksploatacijsko polje, nositelji odobrenja za izvođenje rudarskih radova dobivenih u postupcima prije stupanja na snagu Zakona o rudarstvu (Narodne novine, br. 75/2009 i 49/2011), dužni su u roku od dvije godine uskladiti svoja odobrenja s odredbama ovoga Zakona.

*Stupanje Zakona na snagu***Članak 68.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE**Članak 1.**

Propisuje se predmet Zakona.

Članak 2.

Propisuje se primjena propisa prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 3.

Određuju se da ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu s aktima Europske unije.

Članak 4.

Utvrđuju se pojmovi, u smislu ovoga Zakona.

Članak 5.

Određuju se vlasništvo nad rezervama ugljikovodika u smislu ovoga Zakona.

Članak 6.

Određuje se nadležnost Ministarstva i Agencije.

Članak 7.

Određuju se pravna zaštita u smislu ovoga Zakona.

Članak 8.

Određuju se zapreke za ostvarenje prava u smislu ovoga Zakona.

Članak 9.

Određuju se prijenos i učinci prijenosa prava i obveza iz dozvole i ugovora u smislu ovoga Zakona.

Članak 10.

Određuje se jedinstveni postupak za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora u smislu ovoga Zakona.

Članak 11.

Određuje se postupak za izdavanje dozvole u smislu ovoga Zakona.

Članak 12.

Određuje se prethodne radnje za izdavanje dozvole u smislu ovoga Zakona.

Članak 13.

Određuju se osnivanje Stručnog povjerenstva za provođenje javnog nadmetanja.

Članak 14.

Propisuje se pripremne radnje za raspisivanje javnog nadmetanja.

Članak 15.

Propisuje se postupak izdavanja dozvole u smislu ovoga Zakona.

Članak 16.

Određuje se način dostave, rokovi za dostavu ponuda i donošenje odluke u postupku izdavanja dozvole.

Članak 17.

Određuje se sadržaj dozvole u smislu ovoga Zakona.

Članak 18.

Utvrđuju se prava koja se stječu temeljem dozvole.

Članak 19.

Određuje se rok na koji se izdaje dozvola.

Članak 20.

Određuje se ukidanje i oduzimanje dozvole.

Članak 21.

Propisuje se korištenje zemljišta i podzemlja u smislu ovoga Zakona.

Članak 22.

Propisuju se vrste ugovora i obvezni sadržaj ugovora u smislu ovoga Zakona.

Članak 23.

Propisuje se trajanje i valjanost ugovora u smislu ovoga Zakona.

Članak 24.

Propisuje se raskid ugovora u smislu ovoga Zakona.

Članak 25.

Propisuju se vlasništvo nad imovinom potrebnom za izvođenje rudarskih radova.

Članak 26.

Utvrđuju se uvjeti izvođenja rudarskih radova u smislu ovoga Zakona.

Članak 27.

Utvrđuje se pravo na otkup pridobivenih ugljikovodika.

Članak 28.

Određuje se nadzor nad izvođenjem rudarskih radova.

Članak 29.

Propisuje se mjerenje pridobivenih količina ugljikovodika.

Članak 30.

Utvrđuje se naknada u smislu ovoga Zakona.

Članak 31.

Propisuje se prava investitora prilikom izvođenja rudarskih radova.

Članak 32.

Propisuju se obveze investitora prilikom izvođenja rudarskih radova.

Članak 33.

Propisuje se odgovornost investitora.

Članak 34.

Propisuju se zajednička eksploatacija ležišta.

Članak 35.

Propisuju se transport putem cjevovoda.

Članak 36.

Propisuju se opća načela zaštite prirode i okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine.

Članak 37.

Propisuje se mjere za zaštitu prirode i okoliša.

Članak 38.

Propisuje se sanacija.

Članak 39.

Propisuje se zaštita na radu.

Članak 40.

Propisuju se financijsko-porezna prava i obveze investitora.

Članak 41.

Propisuju se stabilnost odredbi ugovora.

Članak 42.

Propisuju se vlasništvo nad dokumentima i podacima vezanim za ugljikovodike.

Članak 43.

Propisuju se zaštita tajnosti podataka.

Članak 44.

Propisuju se osiguranje.

Članak 45.

Utvrđuju se viša sila u smislu ovoga Zakona.

Članci 46. do 56.

Člancima 46. do 56. propisuje se trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama u smislu ovoga Zakona.

Članak 57.

Utvrđuju se upravni i inspeksijski nadzor u smislu ovoga Zakona.

Članci 58. do 59.

Člancima 58. do 59. propisuje se posebne mjere u provedbi inspekcijskog nadzora i otklanjanje utvrđenih nedostataka u smislu ovoga Zakona.

Članci 60. do 63.

Člancima 60. do 63. propisuje se prekršajne odredbe u smislu ovoga Zakona.

Članak 64.

Propisuje se osnivanje nacionalnog trgovačkog društva u smislu ovoga Zakona.

Članak 65.

Propisuje se donošenje zakonskih propisa u smislu ovoga Zakona.

Članak 66.

Propisuje se donošenje podzakonskih propisa u smislu ovoga Zakona.

Članak 67.

Utvrđuju se dovršetak započetih postupaka i stečena prava i obveze u smislu ovoga Zakona.

Članak 68.

Određuje se stupanje ovoga Zakona na snagu.